

PIENIĄDZE Z WOJEWÓDZTWA NA SYMULACJE KATASTROF I RESTRUKTURYZACJĘ REGIONU

Popieranie nowoczesnych dziedzin gospodarki

OSTRAWA (mro) – Kwotę 15 mln koron z dotacji województwa dostanie Wyższa Szkoła Górniczo-Uniwersytet Techniczny w Ostrawie na projekt komputerowych symulacji katastrof naturalnych.

Zakłada się, że system symulacji i modelowania katastrof naturalnych umożliwi w oparciu o prognozę pogody przewidywać rozwój sytuacji meteorologicznej np. w czasie powodzi. W praktyce oznaczałoby to dużą pomoc dla służb ratowniczych oraz ekip ratowniczych. Symulacja miałaby także służyć do oceny skutków różnych rozwiązań w sytuacjach zagrożenia.

Samorząd wojewódzki przyjął również decyzję o sfinansowaniu kwotą 800 tys. koron pierwszego w RC IT Clusteru, czyli platformy technologicznej (na poziomie regionalnym koordynującej współpracę firm, instytucji finansowych, szkół, organizacji pożytku społecznego oraz instytucji wytwórczych). Ostrawska platforma będzie rozwijana przez Wyższą

Szkołę Górniczo-Uniwersytet Techniczny, a pracować w niej będzie 19 podmiotów. Zdaniem morawsko-śląskiego wicehetmana, **Pavla Drobila**, platforma przyczyni się wyraźnie do restrukturyzacji regionu: – *Przemysł ciężki zawsze będzie w województwie, ale na znaczeniu zyskują informatyka i elektrotechnika. Chcemy, by do 2007 roku nasze województwo w liczbie zatrudnionych w tych dziedzinach pracowników dogoniło Pragę* – podkreślił Drobil.

Warto wiedzieć, że po zamknięciu wielu zakładów przemysłowych w latach 90. ub. wieku z regionu wyjechało 33 proc. specjalistów w zakresie technologii informatycznych.

Seniorzy do ławek

HAWIERZÓW (wak) – Miasto nadal będzie wspomagać hawierzowskich seniorów, którzy w latach 2006-2008 podejmą naukę w Instytucie III Wieku.

Zajęcia odbywać się będą w budynku Instytutu Kształcenia Ustawicznego przy ul. Junácká 3 w Hawierzowie Podlesiu. Tutaj też zainteresowani nauką seniorzy mogą się zgłaszać (do 15 sierpnia br.). Emeryci i renciści, którzy mają już za sobą pracę zawodową, a chcą być wciąż aktywni, przez dwa lata uczestniczyć będą w zajęciach i wykładach. Te przewidziano w kilku sekcjach w godzinach przedpołudniowych. Poprowadzą je wykwalifiko-

wani nauczyciele. Tematy wykładów dobierano tak, aby dawały nie tylko wiedzę z różnych dziedzin, ale były również pożyteczne na co dzień. Przewidziano więc m.in. naukę języka angielskiego, pracę z komputerem i Internetem, wykłady z psychologii społecznej, polityki społecznej i komunalnej, historii, politologii i geografii. Tematyka zajęć obejmuje także astronomię i wszechświat, a także poradnictwo finansowe.

Czesne za jeden semestr wynosi 400 koron.

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie zmienne, możliwe przelotne opady deszczu. Temperatura w dzień 29-32 st., nocą 15-11 st. C. Wiatr słaby, zmienny.

PIĄTEK – Zachmurzenie zmienne, możliwe przelotne opady deszczu lub lokalne burze. Temperatura w dzień 27-31 st., nocą 17-13 st. C.

Rekonstrukcji ciąg dalszy

TRZYNIEC (s) – W szpitalu „Podlesie” rozpocznie się jutro rekonstrukcja sanitariatów na oddziałach łóżkowych chirurgii i kardiologii. Roboty, które pochłonią 16 mln koron, trwać będą około miesiąca. W ich wyniku każdy pokój szpitalny otrzyma łazienkę i ubikację, co w sposób zasadniczy podniesie jego standard. Dotychczas bowiem łazienka i ubikacja były wspólne dla dwóch pokoi.

W ramach rekonstrukcji wymienione zostaną przewody wodociągowe i kanalizacyjne, instalacja elektryczna, a także okładzina sufitowa i wykładzina podłogowa na korytarzach. Ściany korytarzy pomalowane zostaną jasnymi pastelowymi barwami. W pokojach zainstaluje się nowe lampy oraz wtyczki antenowe.

W jesieni ten sam proces odnowy przejdą pozostałe oddziały, z kardiologii i chirurgii.

Dyrektor „Podlesia”, dr **Karel Dostálek**, za naszym pośrednictwem przeprosza pacjentów i ich rodziny za niedogodności związane z przebiegiem prac rekonstrukcyjnych.

SPORT, TANIEC I ROMANTYKA NA PASIECZKACH

KOSZARZYSKA (kor) – W ośrodku Pasieczki w Koszarzyskach odbędzie się w sobotę 24 czerwca, a więc dokładnie w dzień św. Jana pierwsza impreza, którą jej organizatorzy – koło Macierzy Szkolnej przy czeskokocieszyńskim Gimnazjum Polskim i Biuro Podróżny „Slestour” – nazwali „Świętojańska nocą (wszystkich) gimplorzy”.

Jak powiedział nam prezes gimnazjalnej Macierzy, **Jerzy Möhwald**, celem imprezy, która powinna odbywać się w przyszłości co roku, jest wytworzenie dla gimnazjalistów, absolwentów szkoły – czy już jej czeskokocieszyńskich, orłowskich (Obroki, Łazy) czy karwińskich klas – okazji do spotkania

się w uroczym zakątku Beskidów. Nb. w dawnych latach Pasieczki – wówczas jeszcze ośrodek szkoleniowy ZG PZKO – były częstym miejscem gim-

Sobótka »gimplorzy«

nazjalnych wycieczek. – *Wejście dla wszystkich będzie gratis, a sądzę, że program imprezy będzie bardzo atrakcyjny* – mówi J. Möhwald.

Imprezę otworzy o godz. 13.00 turniej siatkówki, w którym siły zmierzą drużyny Orłowa Łazy i Orłowa Obroki oraz Karwina i Cz. Cieszyn (zgłoszenia u G. Chwistka – nr tel. 602 763 523). O

godz. 14.00 rozpocznie się spotkanie towarzyskie przy muzyce Kapeli „Olza”. O 17.00 natomiast będzie można obejrzeć występ mosteckiego zespołu „Górole”. Wieczorem, o godz. 19.00, organizatorzy zaproszą „gimplorzy” ku ognisku i na Noc Kupaly, a później na dyskotekę DJ Bartnickiego. – *Będzie zatem i romantycznie, i tanecznie* – dodaje Möhwald. – *Jeśli zaś chodzi o żołądki uczestników zabawy, o te zatroszczy się Karczma „U Jarzabka”.*

Organizatorzy informują też, że zmotoryzowani goście będą mogli zaparkować swój samochód przy harcerskim ośrodku „Kikula” lub na parkingu obok końcowego przystanku autobusu.

FOT. ROMAN BASTELDES

Od roku trwa rekonstrukcja Placu TGM w Trzynie Łyżbach. Miejsce to zasadniczo zmieni oblicze. Powstanie tu m.in. ścieżka dla rowerzystów, parkingi oraz dwa ronda, dzięki którym na placu ulegnie zmianie organizacja ruchu. Końca robót należy się spodziewać w lipcu.

Stop zanieczyszczeniu!

BRUKSELA (mro) – Ponad połowa wód podziemnych na terenie państw członków UE jest zanieczyszczona. Problem w tym, że tych wód nie można oczyścić, dlatego tak istotna jest ich ochrona. Ułatwi to nowa dyrektywa, której projekt przyjął we wtorek Parlament Europejski. Parlament chce, aby zakaz pogorszenia stanu, do którego wzywa ramowa dyrektywa wodna, był realizowany w sposób bardziej konsekwentny.

Eurodeputowani definiują pojęcie „pogorszenie” jako każdy nieznaczny uwarunkowany działalnością człowieka i trwały wzrost stężenia substancji szkodliwych w stosunku do istniejącego stanu wód podziemnych. Podobnemu uściśleniu poddali szereg innych pojęć i definicji zawartych w dyrektywie, wprowadzając m.in. pojęcia punktu początkowego substancji

w wodach podziemnych i wartość tła. Projekt dyrektywy ustanawia wartości dopuszczalne stężenia azotanów i pestycydów w wodach podziemnych. W odniesieniu do kilku innych substancji Państwa Członkowskie będą musiały same ustalić limity nie później niż do grudnia 2008 roku. Projekt dyrektywy nie ustanawia zatem jednolitych norm jakości wód podziemnych, poza wartością azotanów i pestycydów, ale wprowadza harmonizację metod pomiaru stopnia zanieczyszczenia wód.

Ciąg dalszy na str. 2

Pytanie do:

LIBORA ČÁSTKI – zastępcy szefa działu gospodarki drogowej przy urzędzie wojewódzkim:

Dlaczego na czas remontu drogi I/11 z Cz. Cieszyńska do granicy ze Słowacją nie ograniczono na tym szlaku ruchu TIR-ów przez skierowanie ich na trasy objazdowe?

Pan jest pierwszą osobą, która poruszyła ten temat. Wytęczył alternatywną trasę dla użytkowników drogi I/11 byłoby bardzo skomplikowane. Przydałoby się ona przez teren dwóch państw i aż trzech województw. Wspólna decyzja w tej sprawie mogłaby podjąć jedynie ministerstwa komunikacji RC i Słowacji. Ministerstwo czeskieemu jesteście podporządkowane. (man)

»WYDZIAŁÓWKA« ZAPRASZA NA DZIEŃ OTWARTY

Perła w beskidzkiej koronie

JABLONKÓW (k) – Budynek stanął w 1928 roku i od razu wszedł do legendy Jablonkowa. Karol Piegza, pierwszy powojenny dyrektor tutejszej polskiej szkoły podstawowej, napisał później, że *Jablonków nie pamiętał tak radosnej manifestacji, jaka miała miejsce 9 września 1928 r., w dniu uroczystości otwarcia szkoły. Tłumy ludzi, zapiekaną dosłownie całą rynek i wszystkie ulice, śpieszyli obejrzeć ten nowy przybytek szkolny, w którym kształcić się miały ich dzieci.*

Minęło prawie 80 lat, budynek Polskiej Szkoły Wydziałowej im. Henryka Stenkiwacza przechodził różne koleje losu, aby wreszcie, pod koniec 2005 roku, zostać poddany kapitalnemu remontowi i rekonstrukcji. To, co po zejściu brygad budowlanych zobaczyli pierwsi zwiedzający, przeszło najsmielsze wyobrażenia. Mówi dyrektor szkoły, **Bogusław Stowiczek**:

Ciąg dalszy na str. 7

WYSTAWA W MICHAŁKOWICACH

Praca w czasie pogardy

OSTRAWA (mro) – „Roboty Przymusowe w III Rzeszy w 60 lat później” – to tytuł wystawy, która czynna jest w Jaiacuachow i laźni Muzeum Górniczego w Ostrawie Michałowicach, czyli w byłej kopalni „Michał”.

Wystawę objazdową zorganizowaną przez Czesko-Niemiecki Fundusz Przyszłości upamiętniającą 60. rocznicę ukończenia II wojny światowej swoim patronatem objął premier Jiří Paroubek. Ciąg dalszy na str. 2

Znad Wisły

■ Wiceminister gospodarki RP Paweł Pomyć podał podpisał porozumienie z górnictwem. Osiągnięto porozumienie w trzech głównych kwestiach: wypłaty nagród z zysku kopalni, układu zbiorowego pracy oraz odejścia na emeryturę pracowników kopalni, górników i związkowców. Porozumienie zakłada, że w ciągu miesiąca od podpisania porozumienia pracownicy Jastrzębskiej Spółki Węglowej otrzymają 8 proc. zysku netto za 2005 rok. W pozostałych spółkach pracownicy mogą dostać średnio 700 zł brutto.

■ Jest akt oskarżenia w sprawie tzw. Kulczykparku. Zielonogórska prokuratura skierowała go do Sądu Rejonowego w Poznaniu. Sprawa dotyczy zaniżonej ceny, za jaką miasto sprzedało firmie Grażyny Kulczyk grunt w centrum Poznania.

■ Policja rozbiła resztkę gangu wołomińskiego. Jednego z liderów grupy przestępczej powstałej z gangu wołomińskiego, Jarosława Cz. pseudonim „Długi”, zatrzymali policjanci Centralnego Biura Śledczego. Wpadł też oficer Komendy Głównej Policji, który przekazywał gangowi informacje.

■ Dyrektor szpitala MSWiA Wojciech Szrajber został zwolniony, lecz nie za to, że nie chciał zwalniać lekarzy, ale za brak „energicznych działań” zmierzających do zakończenia strajku – poinformował podsekretarz stanu w MSWiA, Jarosław Brysiewicz. „Cały zespół środków i cały zespół czynności był do wykorzystania. W mojej ocenie, wybrano najgorszy z możliwych wariantów, tolerując – bez jakiegokolwiek działania – strajk, który trwał blisko miesiąc. (...) Zawarto porozumienie, czyli zaciągnięto zobowiązanie (o podwyżce płac dla lekarzy), które popchnęło placówkę w jeszcze gorsze kłopoty” – powiedział Brysiewicz, któremu podlegają zakłady opieki zdrowotnej MSWiA.

■ Prezydent Lech Kaczyński podpisał we wtorek ustawę o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym. CBA będzie nową służbą specjalną państwa. Ma kontrolować przestrzeganie przepisów antykorupcyjnych – sprawdzać oświadczenia majątkowe i przestrzeganie zakazu łączenia funkcji publicznych z działalnością gospodarczą. Ma też sprawdzać m.in. procedury prywatyzacyjne i komercjalizacyjne, a także związane ze wspieraniem finansowym przedsiębiorstw, udzielaniem zamówień publicznych, przydzielaniem koncesji, zezwoleń i zwolnień podatkowych. Pierwszym szefem tego nowego urzędu ma być pełniący obecnie funkcję pełnomocnika ds. powołania CBA w Kancelarii Premiera, poseł PIS Mariusz Kamiński.

■ Około 100 uczniów warszawskich szkół protestowało we wtorek przez dwie godziny przed Ministerstwem Edukacji Narodowej. Domagali się ustąpienia Romana Giertycha z funkcji ministra edukacji. Jedynym efektem nielegalnej demonstracji zorganizowanej przez Inicjatywę Uczniowską było zatrzymanie przez policję 18 osób.

■ W kościele św. Stanisława Kostki w Płocku rozpoczęły się ogólnopolskie obchody rocznicowe wydarzeń Czerwca '76. W uroczystej mszy świętej bierze udział kilkaset osób, w tym uczestnicy protestu robotniczego sprzed 30 lat oraz szef „Solidarności”, Janusz Śniadek. „Protest z 1976 roku nie miał tylko podłoża ekonomicznego, nie był wyłącznie sprzeciwem wobec podwyżek. To była manifestacja o szerszym dźwięku społecznym, także protest wobec nagromadzonych pokładów niesprawiedliwości” – powiedział PAP prof. Jerzy Eisler z Instytutu Pamięci Narodowej.

Opr. (mro)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Chórzyści „Dźwięku” przed zabytkową fontanną na ołomunieckim rynku.

Praca w czasie pogardy

Dokończenie ze str. 1

W Ostrawie prezentowana jest również pod patronatem prezydenta miasta Aleksej Zednicka.

Wystawa oparta jest na dokumentacji zaczerpniętej z Archiwum Narodowego w Pradze, Muzeum w Terezynie oraz byłego nazistowskiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau. Znajdziemy na niej liczne legitymacje, fotografie, kartki pocztowe, które Fundusz zgromadził w ostatnich czterech latach przygotowując się do odszkodowania poszkodowanych przez III Rzeszę. Częścią wystawy jest także wybór wspomnień robotników przymusowych dotychczas nigdzie nie publikowanych oraz

projekcja filmów dokumentalnych z ówczesnych kronik filmowych. Całość atmosfery dopełniają odgłosy fabryczne i ryk nalotu bombowców. Wystawa obrazuje historię robót przymusowych od pierwszych mniej więcej „dobrowolnych” wyjazdów, przez powstanie machiny urzędniczej przygotowującej ekspedycje zorganizowanych grup, mobilizację młodzieży roczników z lat 20., życie codzienne w obozach pracy (zakwaterowanie, żywność, spędzanie wolnego czasu), roboty przymusowe paramilitarnych organizacji (np. Todt czy Luftschutz), kwestie dyscypliny, niewolniczej pracy w nazistowskich więzieniach i obozach koncentracyjnych, a także na liniach frontu. Jest też dział poświęcony repatriacjom i odszkodowaniom (ukazana jest powszechna sytuacja byłych robotników przymusowych).

ŚWIĘTO PIĘŚNI OŁOMUNIEC 2006

Brąz dla »Dźwięku«

OŁOMUNIEC (ks) – W XXXIV Międzynarodowym Festiwalu Chórów, który odbył się w dniach 7-11 bm. w ramach Święta Pieśni Ołomuniec 2006, wziął udział chór mieszany „Dźwięk” MK PZKO Karwina Raj pod kierownictwem prof. Haliny Goniewicz-Urbaś. „Dźwięk” wystąpił w konkursie „Mund Cantant”, który przeprowadzony został w 19 kategoriach z dowolnym repertuarem i 8 kategoriach z utworem obowiązkowym. Był to już trzeci udział „Dźwięku” w tej imprezie.

Rajski chór zdobył brązowy medal w kategorii pieśni ludowej. Zaspiewał trzy utwory czeskie („Tolita toten”, „Okolo Hradišťa”, „Prší, prší”) i trzy

polskie („Koziery”, „Oj, nasi jadą”, „Na lśbentnym zakazali”). W kategorii tej startowały zespoły z pięciu państw.

Godzi się dodać, że spory udział w przygotowaniach chóru do tego konkursu miała również dyrygentka, mgr Jolanta Malinka.

Po wakacjach członkowie „Dźwięku” wyjeżdżają na trzydniowe zgrupowanie do Zakopanego.

Chórzyści „Dźwięku” nie ukrywają, że ich sukcesy artystyczne mają do zawdzięczenia nie tylko sobie i dyrygentom, lecz również swoim sponsorom: Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska” w Warszawie, władzom miasta Karwina, zarządowi swego macierzystego koła oraz prywatnym przedsiębiorcom.

Stop...

Dokończenie ze str. 1

Jeśli ochrona wód podziemnych wymaga zmiany metod stosowanych w rolnictwie lub leśnictwie, co może powodować zmniejszenie dochodów w tych sektorach, eurodeputowani sugerują udzielanie specjalnej pomocy, która powinna zostać uwzględniona przy sporządzaniu planów rozwoju obszarów wiejskich w ramach reformy wspólnej polityki rolnej.

Laury dla »Májovaka«

KARWINA (wak) – Drugie miejsce oraz specjalną nagrodę za interpretację utworu kompozytora z kraju zamieszkania muzyków (w tym przypadku za utwór brneńskiego kompozytora Evžena Zámečnicka pt. „U Harabiša”), ufundowaną przez Małgorzatę Handzlik, posła do Parlamentu Europejskiego, przyznał orkiestrze dętej „Májovak” na Międzynarodowym Festiwalu Orkiestr Dętych „Złota Trąbka”, który odbył się w polskiej miejscowości Kozy.

W imprezie udział wzięło dziewięć orkiestr z Polski, RC, Niemiec i Węgier. Jury oceniało intonację, interpretację, dynamikę, rytmikę, dobór repertuaru oraz ogólny wyźwięk artystyczny.

70-osobowa Orkiestra dęta „Májovak” pod batutą Jiří Bystronę w niedzielę 18 bm. wystąpi na fryszackim rynku, w sierpniu zaś wyjedzie na Sycylię w 10-dniową trasę koncertową.

POWSTAŁO NOWE CENTRUM »WALMARKU«

Sterowane magazyny

CZ. CIESZYŃ (mro) – W miejscu po byłej dywizji napojów bezałkoholowych w Cz. Cieszyń firmą „Walmart” wybudowała nowe centrum dystrybucyjne na 7 tys. miejsc paletowych o powierzchni 4100 m kwadratów. Po zaistnieniu techniki magazynowej, skomputeryzowaniu całoci i przeszkoleniu załogi centrum rozpocznie prace w sierpniu br.

– Inwestycja ta była niezbędna z uwagi na niedostateczną pojemność magazynów. Nasza produkcja i sprzedaż mają bowiem tendencję wzrostową. W tej chwili „Walmart” ma do dyspozycji około 3500 miejsc dla palet, w tym tylko 1500 wia-

snych, resztę wynajmujemy – powiedział nam dyrektor Tomáš Macura. Inwestycja powinna przynieść obniżkę kosztów własnych, skrócenie czasu ekspedycji i wyższy standard magazynowania. Nowy magazyn będzie sterowany komputerowo z wykorzystaniem czytników kodów kreskowych połączonych z zakładowym systemem informacji. Umożliwi to lepsze wykorzystanie powierzchni magazynowej.

– W nowym centrum do końca roku znajdzie pracę 10 osób, przede wszystkim z grona pracowników byłej dywizji napojów orzeźwiających – twierdzi dyrektor personalny, Alena Zahradníková.

Kierownictwo „Walmarku”, zakładając dalszy wzrost produkcji, przewiduje kolejny etap rozbudowy centrum dystrybucyjnego do 15 tys. miejsc paletowych.

Fot. archiwum

Nowe centrum dystrybucyjne firmy „Walmark” w Cz. Cieszyń.

Pracujemy na siebie

Wraz z wybiciem kwadransa po godzinie 2.00 dnia wczorajszego ludzie przetrwali w RC skończyli z zarabianiem pieniędzy na podatki. Tegoroczny dzień wolności podatkowej przypada w tym samym dniu, co w roku 2005. Od roku 2000, odkąd prowadzi się le obliczenia, dzień wolności podatkowej przesunął się o 6 dni w kierunku końca roku.

Ciekawostki

»Morskie« wino

Jak zachowa się dobre czerwone wino z Bordeaux, jeśli zanurzy się je na rok w kanale La Manche na głębokość 15 m, gdzie będzie bez przerwy kołysane przez silne prądy i odpływy? Francuscy enolodzy (enologia to nauka o produkcji, pielęgnacji i rozdawaniu wina) udzielił w poniedziałek odpowiedzi na podstawie eksperymentu. Przez rok trzymali w takich warunkach 600 butelek czerwonego Haut-Medoc z Chateau Maucaup (rocznik 2001). „Spróbowałimy tego wina; różnica w porównaniu z winem leżakowanym na lądzie jest wyraźna, to tutaj jest młodsze, a mimo to bogatsze w smak” – powiedział Yannick Heude, szef stowarzyszenia, założonego w bretońskim Saint-Malo specjalnie dla zbadania roli pływów w dojrzewaniu wina. Butelki z morza zostaną teraz sprzedane po 20 euro

(ładowy odpowiednik kosztuje 11,50 euro), a 10 proc. eksperymentalnej partii trafi na aukcję, z której wpływy zasilał gale ratownicze morskiego. A w kanale La Manche zatopiono już kolejne 600 butelek wina, tym razem z Laury.

Bohaterski kot

Czarny niedźwiedź, który zawędrował do ogrodu w miejscowości West Milford w amerykańskim stanie New Jersey, nie spodziewał się, że trafi tu na godnego przeciwnika, zdecydowanie broniącego swego terytorium – białego-rudego kura Jacka. Jack rozprawił się z nieproszonym gościem, który przerażony szukał ucieczki przed rozjuszoną kotem, wspinając się z drzewa na drzewo. Właściciele Jacka zostali zaalarmowani przez sąsiadów, którzy ze zdumieniem obserwowali przebieg misia, kryjącego się na

drzewie przed czekającym na dole przychającym kocurem. Próba opuszczenia schronienia spowodowała nową szarżę kota, który wpędził niedźwiedzia na kolejne drzewo. Miał szansę uciec dopiero wówczas, gdy Jack został zabrany do domu. Wąży siedem kilogramów kot znany był z tego, że broni swego terenu, nie pozwalając innym zwierzętom na naruszenie jego dziedziny. Nigdy jeszcze nie zdarzyło się jednak, by z taką determinacją zaatakował o wiele większe od siebie zwierze.

Urzednicze »rozrywki«

W Wielkiej Brytanii trwa dochodzenie w sprawie zachowania urzędników Agencji Płatności Rolnych (RPA) w Newcastle, którzy w czasie godzin pracy oddawali się osobliwym rozrywkom – m.in. skakali nago z szaf kartotecznych – napisał „The Guardian”. RPA, która powstała w 2001

roku, zajmuje się wypłacaniem różnych subsydiów dla rolników, przeprowadzaniem inspekcji w terenie i innymi sprawami związanymi z wspólną polityką rolną UE. „Ważna na prace, nawet jeśli nie ma w niej nic podniecającego” – pisze Gwiazda. I dodaje, że urzędnicy w Newcastle posunęli się jednak za daleko, nawet jak na biuro zajmujące się bardzo przyziemnymi sprawami. Zostali oni oskarżeni o dokonywanie nago skakania z szaf, zażywanie narkotyków, uprawianie seksu, przeklinanie, byki w recepcji i urządzanie zabaw break dance w czasie pracy. Coś wyczynów personelu zarejestrowały kamery przemysłowe. Rzecznik kamery, które jest agencją wykonawczą Departamentu ds. Środowiska, Żywności i Spraw Wiejskich (DETR), potwierdził, że jednego z urzędników zwolniono, a drugiego czeka postępowanie dyscyplinarne.

Polka, która uratowała ponad 2,5 tys. żydowskich dzieci

W czasie II wojny światowej zginęli trzy miliony polskich Żydów. Gdyby nie pomoc wielu Polaków, śmierć poniosłoby znacznie więcej osób. Żydowska Organizacja Pamięci Męczenników i Bohaterów Holocaustu Yad Vashem, przyznała od początku lat 60. tytuł Sprawiedliwego wśród Narodów Świata. Otrzymują go osoby nie będące Żydami, które w czasie Holocaustu, z narażeniem własnego życia oraz rodziny, uratowały Żydów od zagłady. Wśród grona uhonorowanych są m.in. Oskar Schindler, rodzina Józefa i Wiktorii Ulmów, a także Irena Sendlerowa.

Irena Sendlerowa uratowała w czasie wojny ponad 2,5 tys. żydowskich dzieci. Przez długie lata żyła w zupełnym zapomnieniu, aż do roku 1999, kiedy to uczennice amerykańskiego college'u podczas lekcji historii natrafiły na wzmiankę o Polce I. Sendlerowej. Gdy dowiedziały się, że pani Irena żyje, nawiązały z nią kontakt listowy, a w jakiś czas później odwiedziły ją w Polsce. Warto przy tym wspomnieć, że Amerykanki napisały na podstawie działalności Sendlerowej jednoaktową sztukę pt. „Holocaust. Życie w słoiku”, z którą występowały w różnych szkołach.

Irena Sendlerowa była pracownicą Wydziału Opieki Społecznej w Zarządzie Miasta. Organizowała m.in. pomoc dla najbardziej potrzebujących. Kiedy w 1940 r. utworzono getto warszawskie, pracownice Opieki otrzymały od dyrektora Miejskich Zakładów Sanitarnych fikcyjne dowody zatrudnienia, a dzieci nim i przepuszczały do getta. Po stanowili ratować żydowskie dzieci, wyprowadzając je na stronę aryjską.

Istniały cztery sposoby przemycania dzieci. Pierwszym był ambulans – podawano im środki nasenne, a następnie pakowano w worki i wywożono z getta jako ofiary tyfus. Kolejnym sposobem było przeprowadzanie dzieci przez gmach sądów na Lesznie, który przylegał do murów getta – woźni otwierali drzwi od strony getta i prowadzili je przez budynek na stronę aryjską. Trzecią drogą ucieczki były piwnice domów stojących po obu stronach murów, które połączone były ukrytymi prze-

ściami. Ostatni sposób związany był z zajeżdżnią tramwajową po stronie żydowskiej – mąż jednej z łączniczek był motorniczym i o szóstej rano znajdował w wagonie pod ławką karton z uspiętym dzieckiem, które przewoził na drugą stronę.

Dzieci wywiezione z getta trafiały najpierw do konspiracyjnych oddziałów pogotowia opiekuńczego, a stamtąd w bezpieczne miejsce. Takimi kryjówkami były często domy sióstr zakonnych, sierotńce, bądź rodziny zastępcze. Dzieciom załatwiano fikcyjne metryki rodzinne, uczono języka polskiego i podstawowych modlitw, aby nie odróżniały się od swoich polskich rówieśników. Często zdarzały się przypadki, kiedy to żydowskie dzieci krzyczały przez sen, mieszały jidysz z językiem polskim, reagowały histerycznie na widok mundurów, nie potrafiły się przeżegnać. Zły wygląd ukrywano pod bandażami i chustami, a także chadzano z nimi na długie spacerki celem pozbycia się błałości.

Ważne było, aby w przyszłości dzieci mogli zostać odnalezione przez swoich naturalnych rodziców. W tym celu Irena Sendlerowa prowadziła kartotekę. Był to zwój cienkich bibulek, na których drobnym mackiem zapisywane były podstawowe informacje o dziecku. Zawsze trzymała je pod ręką, aby nie dostały się w niepowołane ręce. Przed wybuchem Powstania Warszawskiego pani Irena włożyła zwój bibulek do butelki, którą następnie zakopała w ogródku przed domem swojej znajomej. Po wojnie przekazała całą dokumentację

Pani Irena Sendlerowa.

w ręce przewodniczącego Centralnego Komitetu Żydów w Polsce, dzięki któremu udało się dotrzeć do blisko 2 tys. dzieci.

Warto wspomnieć, iż Irena Sendlerowa była szefową referatu dziecięcego Żegoty – polskiej organizacji podziemnej, której zadaniem była pomoc dla Żydów w gettach. Kiedy w 1943 roku pani Irena trafiła na Pawiak i otrzymała wyrok kary śmierci, kierownictwo Żegoty zabiegało skutecznie o jej wykupienie. Znalazła się wprawdzie na liście rozstrzelanych, ale udało jej się uniknąć najgorszego. W następnych latach żyła i pracowała pod fałszywym nazwiskiem – Klara Dąbrowska.

24 marca br. przyznano po raz pierwszy nagrodę im. Ireny Sendlerowej. Jak podaje polskie MSZ na swojej stronie internetowej, nagroda ta przeznaczona jest dla nauczycieli, którzy swoją pracą dowiedli, że uczą i wychowują zgodnie z wartościami wyznawanymi przez Irenę Sendlerową, czyli w duchu szacunku dla wszystkich ludzi i niesienia pomocy potrzebującym. Efektem ich pracy są konkretne projekty inspirowane uczniami do myślenia i działania. Nagrodą będzie uhonorowany co roku jeden nauczyciel z każdego z tych krajów. W tym roku otrzymali ją **Normand Conard** – nauczyciel nauk społecznych z USA oraz **Robert Szuchta** – nauczyciel historii.

EWELINA WĄTRÓBSKA

ZA ROK 100-LECIE GÓRNASUSKIEGO DOMU ROBOTNICZEGO

Impuls dało »Braterstwo«

Zanim w Suchej Górnej zbudowano Dom Robotniczy, w roku 1906 z inicjatywy przywódców ówczesnej Polskiej Partii Socjalno-Demokratycznej postanowiono założyć Stowarzyszenie Kształcące i Wspierające „Braterstwo”, które dało impuls do budowy tego obiektu.

Głównym inicjatorem tego przedsięwzięcia był przewodniczący „Braterstwa”, Jerzy Kantor. Sam też zakupił od chałupnika Wiktora Palowskiego działkę budowlaną. Na apel Kantora górnosuscy górnicy i robotnicy wykazali gotowość wsparcia finansowego budowy oraz pomoc w formie bezpłatnej siły roboczej i zwózki materiału budowlanego. Dzięki ich ofiarności Dom Robotniczy w Suchej Górnej został wybudowany w rekordowym terminie sześciu miesięcy. Projekt wykonał budowniczy **Kabatek** z Orłowej, prace budowlane przeprowadził mistrz murarski **Zehnal**.

W niedzielę 6 października 1907 nastąpiło uroczyste otwarcie Domu Robotniczego z udziałem ponad 2500 osób. Oprócz miejscowej ludności zjechały delegacje środowisk robotniczych z wielu miast i wsi.

Górnosuski Dom Robotniczy był jednym z największych na Śląsku Cieszyńskim. W jego sali mogło z łatwością pomieścić się 600 osób. Mieścił również scenę z kulismani, dwie garderoby dla aktorów, galerie, wyszynk oraz salkę dla gości. Scenę pomalował artysta-malarz **Józef Raszka** z Bystrzycy. Pierwszą sztukę sceniczną odegrano na scenie Domu Robotniczego 11 listopada r. 1907.

W czasach pierwszej wojny światowej nie urządzano w Domu Robotniczym zabaw ani przedstawień. Tylko w r. 1917 odbył się w nim uroczysty wieczorek dla uczczenia setnej rocznicy śmierci Tadeusza Kościuszki.

W r. 1920 Dom Robotniczy nabył ponownie „Braterstwo”. Wówczas zaczęły powstawać różne nowe organizacje, które znalazły swą siedzibę właśnie w budynku robotników. Znajdowała się tutaj również biblioteka licząca ponad tysiąc książek. Wiele innych organizacji zawodowych i stowarzyszeń korzystało przynajmniej z sali i innych lokali Domu Robotniczego. Nawet ówczesna Polska Jubileuszowa Szkoła Wydziałowa w latach 1927-1930 korzystała z obszernej sali do nauki gimnastyki.

W okresie II wojny światowej w Domu Robotniczym ulokowano organizację niemiecką Deutsche Arbeitsfront. W sali i sąsiadujących z nią lokalach urządzono magazyn ziemniaków, drewna i benzyny, a później nawet broni. Zniszczono też bibliotekę oraz zrabowano inwentarz. 7 listopada 1945 Dom Robotniczy został ponownie oddany do użytku. W r. 1952 zarządcą Domu mianowano członka MK PZKO, **Karola Bigaję**. Po pięciu latach obiekt przejęła gmina, natomiast w r. 1975 przeszedł pod zarząd czeskosłowackiego przedsiębiorstwa „Restaurace a jidelny”. Obecnie Dom Robotniczy to głównie popularny lokal gastronomiczny. Natomiast jego główna sala widowiskowo-rozrywkowa wykorzystywana jest przez miejscowe organizacje społeczne. Swoje imprezy urządza w niej również prężne górnosuskie Koło PZKO.

CZESŁAW GAMROT

Dom Robotniczy w Suchej Górnej.

Marionetki

„Sewerynku, Sewerynku!” – zahaczało z nieba, że Sewerynek nie tak zlyknął, że normalnie pumał spadł ze strzechy.

„Co ty robisz na tej strzesze?” – zahaczało z nieba esz-cze roz.

„Jo?” – spytał się niewinnie Sewerynek.

„A czy gdo inny stoi na tej strzesze?”

„Nie stoi”.

„Także ty”.

„Ale co jo?” spytał się esz-cze roz Sewerynek.

„Co robisz na tej strzesze?”

– zahaczało już tak ganc na fest

z nieba, aj pumał taki palec, jak to w reklamie jednej je, tak pumał taki palec się pokozoł. Sewerynek honym se schowół za siebie ty perfekta, co miół w rynece, potym se spomniół, że dyc z nieba i tak wszystko widziół, tak raczyj je honym wyciepoł. A asi na tak dyle kocur stoł, bo cosi jokrutnie zamialczczo. Sewerynek stanął na baczność, zrobił cieleńsze ganc i nieśmiał ganc cichutko powiedzioł

„Jo? Ganc nie”.

„A ty perfekta?”

„To je wercaj, do roboty”.

„Tak jednak ty cosi robisz?”

„No. A czy jo mowił, że nie?”

„Sewerynek, baczność, nie wymówiać się a honym mi zaroz powiedzioł, co robisz na tej strzesze, czymu żeś musioł perfekta zrobić starej Kawulocze bule na głowie a głównie czymu nóm cyganisz, skoro i tak wiesz, że my wszystko wiemy”.

„Skoro wycie, to co się gupie pytocie?” – odpowiedzioł Sewerynek, ale tego ni miół robić, bo zaroz tyn palec z nieba go chycił za nowóm koszułę od wietnamców, dźwigniół do wyrchu i yny ze ziemie, jak sie tak porzondnie przidzioł, tak ze ziemie było widać chudziutki bambylajóncie nózki Sewerynka.

„No dobre, dobre, przeboczcie. Zaroz to mówim. Tam naprzeciwko miyszko piekno Monika. A jo w ramach moji misji, że to móm tych ludzi nawracać, tak jo w ramach

FELIETON HALINY SIKORY

moji misji dowóm pozór, coby piekno Monika grzych jaki nie popełnia. Bo piekno Monika, co idzie ze szkoły, tak se kupuje jakisi to czasopismo a potym, zamiast się uczyć, tak go czyto. A jak mama, albo gdo inny do pokoja wlezie, tak piekno Monika honym to czasopismo pod zeszyt a że niby się uczy”.

„Sewerynek, ty tu cosi kryncisz, czytani gazet to zaś aż taki wielki grzych ni ma”.

„To ni, ale w tych gazetach pizim, jak je trzeba a co je trzeba robić, aby móc grzyszyć a to grzyszyni było przyjemniejsza a głównie aby było skutecz-

niejsze. Jakóm szminke, jaki szaty, co mowić, jak się dziwać a potym tam sóm aj dokładne opisy a fotki, w jakich pozycjach, w jakich miejscach i w jakim czasie grzyszyć”.

„Tak to je ważne, ale czymu żeś się yny przigłóndol, czymu żeś nie leciół honym nawracać?”

„Jo leciół. Na siłę nawracać prubowół, ale od tego nawracanie móm monokiel na łoku, bo mnie Andrzejek naczo-pół, jak idym nawracać. Tak teraz tu zech stoł na strzesze a przigotowioł taktyczny plan. A głównie zech tego nasze-go nieprzyjaciela, co to radzi, jak to grzyszyć, tak głównie zech tego naszego nieprzyjaciela sie staroł poznać”.

„Co, rozpoznani gotowe?”

„Eszcze ni, eszcze musimy dło go rozpoznować” – za-snił sie Sewerynek „Eszcze tak aspoń trzi miesiõnce muszym rozpoznować tego pieknego nieprzyjaciela. To je moc ważne, aby go rozpoznac. Ale ty perfekta zech stracił, tak jakby mi z nieba mogli posłać mój wercaj, tak jo by był ganc rod”.

„Uż go posyloł” – odezwalo się z nieba i wielki palec polozył Sewerynka spaki na strzechy. A za chwile z nieba zleciół taki lejstro a spado Sewerynkowi prosto pod nogi. A to lejstro to była normalna umowa, że Sewerynek mo robić w trafice na rogu przez trzi miesiõnce.

„To je nie fer!” – zawreszczoł Sewerynek.

„My dõbmy na twoje zdrowi Sewerynku” – odezwalo sie z nieba „Abyś nóm przypadkym z tej strzechy nie spod”.

Nieprzyjacieli

Przemyt ludzi

CIESZYN (PAP, wak) – Funkcjonariusze Straży Granicznej zatrzymali w ub. poniedziałek polskiego kierowcę, który próbował przewieźć przez przejście graniczne w Cieszynie kilkanaście osób w „TIR-ze” załadowanym drewnem. Czeczeni, Białorusini i Hindusi jechali w ekstremalnych warunkach. W naczepie brakowało powietrza. Jedna z kobiet zemdlala i konieczna była pomoc pogotowia. Wśród uchodźców znajdowało się także małe dziecko. To jego płacz spowodował, że funkcjonariusze

przeszukali naczepę ciężarówku.

Podczas przesłuchania wstępnego kierowca samochodu tłumaczył, że drewno wiozł do Włoch. Zapewniał, że nie zdawał sobie sprawy, iż przewozi także nielegalnych imigrantów.

Zdaniem funkcjonariuszy Straży Granicznej, wyjaśnienia te są mało prawdopodobne, dlatego mężczyzna został zatrzymany do dyspozycji prowadzącego śledztwo. Trwa też ustalanie, kto zorganizował ten nieludzki przemyt obcokrajowców przez granicę.

Sudek w Warszawie

W najbliższy poniedziałek w Galerii „Zachęta” w stolicy Polska otwarta zostanie wystawa zdjęć sławnego czeskiego fotografa, **Josefa Sudka**. Współorganizatorem wystawy pn. „Dialog z ciszą” jest Czeskie Centrum w Warszawie.

Chodzi o pierwszą, a zarazem największą prezentację powojennej twórczości Sudka w Warszawie. Na wystawie zaprezentowane zostaną fotografie autora z okresu 1940-1970, pochodzące z Galerii Morawskiej w Brnie.

Wystawa potrwa do 28 sierpnia br. We wrześniu zostanie zaprezentowana w Poznaniu.

(kor)

Podróżować, podróżować...

- A zgaduj teraz! - zawołała Ludmiłka i zakręciła mocno globusem. Kiedy wirująca kula zatrzymała się, Ludmiłka wskazała palcem. - Jestem tam, gdzie mieszkają słonie.

- To łatwe! Jesteś w Afryce! - wykrzyknął rozbawiony Głosik.

- Wcale nie - stwierdziła stanowczo Ludmiłka.

- Jak to? Przecież nawet przedszkolaki wiedzą, że słonie mieszkają w Afryce - upierał się Głosik. - No, moze z wyjątkiem tych, które są w ZOO. Ale one również pochodzą z Afryki.

- I nie tylko - odpowiedziała Ludmiłka. - Te słonie, w których tak na niby byłem na globusie, wcale nie pochodzą z Afryki, i nie są z ZOO.

- Hmmmm... - zastanawiał się Głosik. - Nie z Afryki? A skąd?

- Z Indii! Słonie indyjskie! Trochę różnią się od tych afrykańskich wyglądem i tym, że często bywają oswojone i pomagają ludzom przy przenoszeniu dużych ciężarów.

- No tak, słonie indyjskie. Widziałem nawet kiedyś na obrazku jak taki słoń pracował na budowie. Podnosił trąbą duże belki do góry - stwierdził Głosik. Po chwili namysłu dodał: - Wiesz, nie chce mi się już podróżować palcem po globusie. Wolalbym gdzieś pojechać tak naprawdę.

- Oczywiście - roześmiała się Ludmiłka. - Każdy by wolał!

- Myślę, że nasi czytelnicy teraz to

sobie trochę podróżują. Pod koniec roku szkolnego są przecież zielone szkoły, wycieczki szkolne czy przedszkolne... - wyliczał Głosik. - A zaraz potem zaczynają się wakacje! I wyjazdy na kolonie, obozy, wczasy!

- A nie myślisz, że dzieci będą tęskniły do swojego przedszkola i zabawek? - zapytała Ludmiłka.

- Eeee tam! Wakacje to taka wspólna zmiana, kto by tęsknił... A jeśli już nawet, to przecież przedszkola nie będą zamknięte przez całe lato! Wiem o tym dobrze, bo powiedziała mi pani Janina Opluśił, dyrektorka przedszkola „Pogoda” w Oldrychowicach. Tam właśnie będzie przedszkole otwarte jeszcze w lipcu. Nie wiem jednak, jak to będzie w innych przedszkolach, o to już muszą mamusie i tatusiowie zapytać sami.

- A jak wakacje miną, to starszaki pójdą do szkoły. To dopiero będą zmiany! - pokiwała głową Ludmiłka.

- I w tej szkole nauczą się czytać, pisać...

- I dowiedzą się co to jest globus, gdzie leży Afryka i jakie znamy słonie... - dodała Ludmiłka rozkręcając ponownie globus.

- No pewnie! Szkoła jest super! A z całej szkoły najlepsze są wycieczki i wakacje!

KROPKA

SKĄD MY TO MAMY?

Ten szczególny rodzaj mapy znają chyba wszyscy. Nazwa globus pochodzi z łaciny. W odróżnieniu od map pokazujących tylko fragment powierzchni ziemi, globus jest kulistym zmniejszonym modelem całej kuli ziemskiej. Istnieją też globusy innych ciał niebieskich albo model sfery niebieskiej (globus nieba).

Pierwszy globus Ziemi, przedstawiający hipotezy o rozmieszczeniu lądów, wykonał prawdopodobnie Krates z Mallos około roku 150 p.n.e., ład na

Tato, nadchodzi lato!

Mój tato to podróżnik.
On wiele krain zna.
Przemierzył całe Tatry
i zdobył szczyty dwa.
On poznał polskie morze,
Mazury wszędy i wzdłuż,
ja będę podróżnikiem
jak tato, no i już.

Tato, tato, nadchodzi lato,
z zapachem wiśni i cukrową watą.
Z szumem lasu i morskimi fal,
kto się cieszy ten ma rację,
bo zbliżają się wakacje.

Z atlasem i globusem,
ja jestem za pan brat.
Odkrywam tajemnice,
co kryje wielki świat.
Mój tato mnie nauczył
z przyrodą w zgodzie żyć,
ja będę podróżnikiem,
jak tato, co tu kryć!

Wakacyjne przedszkole „Pogoda” w Oldrychowicach zaprasza od 3. do 14. 7. 2006.

Na fryszackim rynku można było w ubiegłą sobotę znaleźć smutne, bo czarno-białe, słonie. Postanowiliśmy je rozveselić. Panie z Biblioteki Regionalnej w Karwinie pożyczyły nam kredki, więc mogliśmy słonie pokolorować. Myślę, że nam się udało, bo od razu zrobiło się wesoło!

Głosikowa Korespondencja

W naszej korespondencji znaleźliśmy tym razem list z Cz. Cieszyńska, którego autor powraca jeszcze do majowej imprezy swojej klasy. Były to dwie scenki teatralne przygotowane przez uczniów dla swoich mam.

Dnia 16 maja 2006 nasza klasa piąta PSP w Czeskim Cieszyńsku odegrała przedstawienie pod tytułem „Spotkanie z Syzyfem” i „Spotkanie z Odyseuszem”. Przygotowaliśmy je z myślą o naszych mamach, ale przyszli je obejrzeć również dwaj tatusiowie. Po przedstawieniu wszyscy zjedli ciastko i wypili kawę. Wszystko nam się udało i rodzicom się podobało (co jest najważniejsze). Bardzo dziękujemy naszej pani nauczycielce Wandzie Ćmiel, która miała z nami tyle cierpliwości, oraz wszystkim mamusiom (również siostram), które pomogły w organizacji (piekły ciasta itd.).

Krzysztof Waszek - Syzyf, uczeń kl. 5

Drugi list przysłała do naszej redakcji mama ze Stonawy. Dotyczy on tutejszej polskiej szkoły:

Szkola mała, ale działa!

Zbliża się koniec roku szkolnego, a wraz z nim podsumowania tego jak przebiegał w różnych placówkach szkolnych. Przy tej okazji i ja chcę się pochwalić naszą szkołą w Stonawie.

Jest ona naprawdę bardzo mała, bo liczy 15 uczniów w 5 klasach, ale ta garstka dzieci potrafi pokazać, na co ją stać. Biorą udział w najróżniejszych konkursach: plastycznych, śpiewaczych, recytatorskich, sportowych, zdobywając dobre wyniki. Występują dzieci z programami kulturalnymi na szkolnych i pozetkawskich imprezach okolicznościowych, jak np. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki, Wigilia itp. Prawie wszyscy uczniowie grają na instrumentach muzycznych.

Dzięki paniom nauczycielkom pod kierownictwem Marii Martynek nasze dzieci w szkole nie tylko się uczą, ale też kształtują swoją osobowość. Na pewno nie jest łatwym zadaniem nie zaniedbując nauki zdążyć dobrze przygotować się do najróżniejszych konkursów. Naszym paniom dzięki ofiarnej pracy udaje się spełniać to zadanie na medal, a nasze dzieci w pełni zasługują na pochwałę. Bardzo dobrze przebiega również współpraca ze szkołą podstawową w polskich Markłowicach.

Pozostaje tylko dodać, że wszyscy życzymy sobie, by ta nasza mała szkoła działała jak najdłużej!

mama Grażyna

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Tešín. Pisać do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: info@glosludu.cz, a w załączniku dopisać Głosik.

TU KIEDYŚ UCZONO POLSKIE DZIECI

Datynie Dolne

Dzieci z Datyni Dolnych uczęszczają kiedyś do szkoły w Błędowicach Dolnych. Droga była jednak daleka i uciążliwa, toteż władze gminne postanowiły otworzyć własną szkołę. Nauczanie rozpoczęło w roku 1875. Szkoła mieściła się w budynku prywatnym, a jego właściciel, Bystron, był pierwszym nauczycielem. Był to wprawdzie zwykły wieśniak, lecz miał już opanowaną umiejętność czytania i pisania. W r. 1879 wybudowano budynek szkolny. Parterowy. W jednej części znajdowała się klasa, w drugiej mieszkanie dla nauczyciela. W r. 1912 dobudowano piętro.

Z chwilą, kiedy w r. 1920 w gminie

otwarto szkołę czeską, liczba uczniów w szkole polskiej zaczęła maleć.

Po wyzwoleniu miejscowi szwajcarscy czeszy nie pozwolili na ponowne otwarcie polskiej szkoły. Udało się to dopiero w r. 1955. Jednak polskich dzieci ciągle ubywało aż ostatecznie, w r. 1972, kiedy kierownikiem był Władysław Kantor, polska szkoła w Datyniach przestała istnieć. W budynku rozgościła się czynna do dziś szkoła czeska oraz czeskie przedszkole.

Na obiekcie znajduje się tablica pamiątkowa poświęcona mieszkańcom Datyni, którzy nie powrócili z obozów koncentracyjnych.

CZESLAW GAMROT

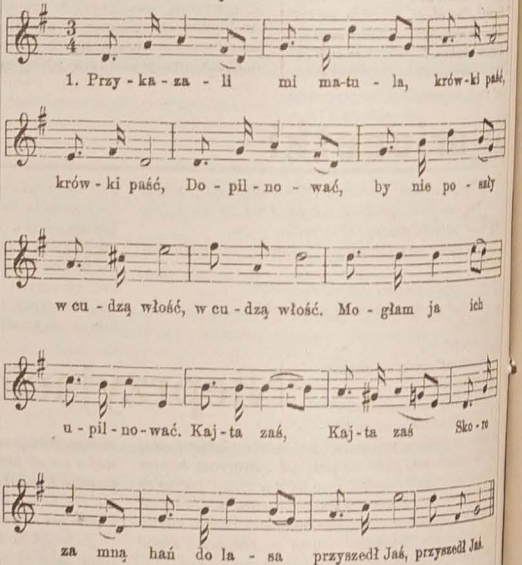

Budynek byłej polskiej szkoły w Datyniach Dolnych.

150 pieśni

ZBIÓR PIEŚNI JEDNOGŁOSOWYCH DLA MŁODZIEŻY ZEBRAŁ JERZY SAMIEC

Przykazali mi matula.

2. Ejże Bronka! Dyć ci krówska
Nie zje bis!...
Kazby on ta takie chude
Gnaty gryz?...
W lesie malin zatręsienie
Na tych krzaczach,
A czerwone, słodkusińskie...
Jaze strach!...

3. Posłał ci ja na maliny,
Boze mój!...
Krowy w skodzie... zabrali ferat!
Dworski zbój!...
Sprawiła mi matula lanie
Ze to ha!
Bom godzinę ostawiła
Na pół dnia...

4. Ej! matulu! Ktoś zaś widział
Sroga być?...
Spróbuj sama i do lasa
z bydlęm idź!...
Skoro ino hań za tobą
Przynidzieś Jaś
Upilnujes-co matulu?...
Kajta zaś!...

GRY KOMPUTEROWE GROŹNIEJSZE NIŻ ZABAWKI MILITARNE

Powinny zaspokajać ciekawość

Zabawka powinna zaspokajać potrzebę kontaktu i ciekawość, twierdzą psycholodzy. Tę pierwszą funkcję spełniają przytulanki. Ciekawość zaspokajają te wszystkie zabawki, które na przykład dadzą się rozebrać na kawałki. Bardzo dobre, rozbudzające aktywność, są kločki. Uczą podejmowania wyboru i rozbudowują wyobraźnię. Kompletując zabawki starajmy się zapewnić wybór dziecku. Powinno mieć i przytulanki, i kločki, i lalki czy samochody.

Zabawka nie może być ani za mała, ani za duża. Ta pierwsza to zabawka z której dziecko już wyrosło, a druga przewyższa umiejętności malucha. Kupowanie zabawek na wyrost wcale nie spowoduje szybkiego jego rozwoju.

Najmniej ciekawe dla dzieci są tzw. zabawki skończone. To takie, z którymi nie da się nic zrobić. Takie zabawki bawią się same ze sobą, wykluczając aktywność dziecka. Są ładne. Ale po pięciu minutach lądują na półce i dziecko do nich nie wraca. Przykładem są nakręcane zwierzątka, które same chodzą i naśladują głos oryginału. Tymczasem dzieci wolą same prowadzić zwierzątko i na przykład same za nie poszczać.

Potwierdzą to na pewno rodzice, którzy rujnowali się na elektryczną zabawkę, która mówi czy wymaga opieki. Po krótkotrwałym zachwycie

zabawką ląduje w kącie. Często rodzice obawiają się zgubnego wpływu zabawek militarnych. W ocenie psychologów są one jednak lepsze niż komputer, ponieważ nie pozabawiają kontaktu z rówieśnikami. To właśnie brutalne gry komputerowe znacząco budzą agresję niż zabawki militarne. Jeśli w domu panuje dobra atmosfera i zrozumienie, dziecko na pewno nie stanie się agresywne.

FOI WANDA KULA

Każdy rodzic wcześniej czy później znajdzie się w sytuacji, gdy dziecko będzie nalegało na kupno bardzo

Smacznego!

Surówka Dalmatyńska

Składniki: 4 jabłka * marchew * 15 dag kalafiora * 2 łyżki chrzanu * sok z cytryny * 3 łyżki oliwy * łyżka musztardy * pęczek szczypiorku * sól * pieprz.

Przygotowanie: Umyte jabłka pokrój w słupki i skrop sokiem z cytryny. Wymieszaj z różyczkami kalafiora, marchewką startą na tarce o dużych oczkach oraz posiekany szczypiorkiem. Resztę soku z cytryny wymieszaj z chrzanem, musztardą i oliwą. Dopraw solą i pieprzem. Sosem polej salatkę, przykryj i wstaw na 30 minut do lodówki.

Jedna porcja zawiera: 150 kcal. Czas przygotowania: 20 min. Danie dla 4 osób (r)

Ryż w pięciu postaciach

Można go podawać z drobem, cielęciną, baraniną, wykorzystywać do przyrządzania zapiekanki, risotta i wielu innych potraw. Istnieje kilka sposobów gotowania ryżu na sytko i warto się z nimi zapoznać.

Ryż po polsku. Na szklankę ryżu powinny przypaść dwie szklanki wody – wrzącej i posolonej. W takiej wodzie ryż powinien się gotować 7 minut. Niech dochodzi przez następne pół godziny w rozgrzanym piecyku lub „opatulony” ręcznikiem.

Ryż po indyjsku. Do trzech litrów wrzącej, posolonej wody wsypać szklankę ryżu i gotować go przez kwadrans. Następnie odcedzić, przepłukać zimną wodą i pozostawić do odparowania w rondlu wstawionym do piekarnika na 25-30 minut.

Ryż po azjatycku. Szklanka ryżu na półtora litra wrzącej wody. Po 8 minutach gotowania ryż odcedzić, przepłukać w zimnej wodzie, a następnie postawić na wolnym ogniu i smażyć przez 25 minut na łyżeczce tłuszczu, który trzeba lekko osolić.

Ryż po grecku. Szklankę ryżu zrumienić na patelni na 2 łyżeczkach tłuszczu, a następnie włożyć go do garnka wypełnionego 2 szklankami bulionu lub wody z dodatkami cebuli, goździków, ziarenek pieprzu i soli. Należy go gotować przez 15-20 minut na wolnym ogniu.

Ryż po włosku. Szklankę ryżu

podsmżyć na łyżeczce masła z posiekaną cebulą, a następnie gotować przez kwadrans na małym ogniu w 2,5 szklanki posolonego bulionu. (r)

SOK Z ŻURAWIN NICZYM TEFLON

Chroni przed próchnicą

Sok z żurawiny, znany ze swego korzystnego wpływu na zdrowie, ma jeszcze jedną zaletę: zmniejsza ryzyko rozwoju próchnicy. Jak wykazali badacze z Uniwersytetu Rochester (stan Nowy Jork), sok z żurawiny jest dla zębów czymś w rodzaju teflonu, który utrudnia bakteriom *Streptococcus mutans* (powodującym próchnicę i choroby dziąseł) przyleganie do powierzchni zębów.

Zawarte w soku związki blokują bakterijnym enzym biorący udział w tworzeniu płytki nazębnej. Ten enzym to glukozylotransferaza, która wykorzystuje proste cukry pochodzące z pokarmu do tworzenia lepkiego wielocukru, glukanu. Właśnie dzięki niemu bakterie *S. mutans* mogą przylepiać się do zębów i stopniowo odkła-

drogiej zabawki. Każdy chciałby, żeby jego dziecku nie brakowało niczego i często rodzice starają się zaspokajać każdą jego potrzebę, nie chcąc odmawiać. Tymczasem dziecko w dorosłym życiu nierzadko spotyka się z odmową i zadaniem rodziców jest je na to przygotować. Dlatego nie bójmy się słowa „nie”. Ważna jest forma odmowy. Trzeba dziecku wytłumaczyć jej przyczynę i zrobić to w sposób życzliwy i łagodny. (DZ)

Warto Wiedzieć

Myj... język

Jest chropowaty i pełen drobnych zakamarków, dlatego bywa siedliskiem bakterii. Szczotkując zęby, a nawet płuczając jamę ustną specjalnymi płynami, niestety nie jesteśmy w stanie wyeliminować wszystkich drobnoustrojów, które umiejscawiają się na języku. Wtedy szybko pojawić się może „nieświeży oddech”, który jest pierwszym przymiarem skutkiem tego zaniedbania.

Dzieje się tak, gdyż przyczyną „psucia” się oddechu przez zainfekowany bakteriami język jest namniar ulotnych związków siarki w jamie ustnej. W takim środowisku naturalny rozkład niektórych bakterii jest spowolniony, powodując wydzielanie nieprzyjemnego zapachu.

Jeśli przy okazji mycia zębów nie wyczyszczymy też języka, pozostawione na nim zarazki przenoszące się na czyste zęby i dziąsła staną się wówczas również przyczyną próchnicy i chorób przyzębia.

Dentyści zalecają, by oczyszczać go po każdym posiłku, czyli tak często, jak myjemy zęby – i to na całej powierzchni. Dopiero taka higiena jamy ustnej, używanie nici dentystrycznej oraz regularne wizyty u stomatologa całkowicie eliminują ryzyko pojawienia się „nieświeżego oddechu” oraz próchnicy. (acha)

dać płytkę nazębną. Płytką stanowi dla nich rodzaj forticy, gdzie żywią się cukrami, rosną, a przy okazji niszczy szklivo zębów wydzielając szkodliwe kwasy.

Jak przypominają autorzy najnowszej pracy, prawdopodobnie w ten sam sposób – to znaczy utrudniając przyczepianie się bakterii do ścianek pęcherza – żurawiny zapobiegają infekcjom dróg moczowych.

Badacze zamierzają wyizolować z żurawiny związki odpowiedzialne za ochronę zębów i zastosować je jako dodatek do pasty do zębów oraz płynów do płukania ust. (ms)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

PLAĆ KARTĄ KREDYTOWĄ, BO GOŚCIE NIE ORIENTUJĄ SIĘ, NA ILE OPIEWA RACHUNEK

W kontaktach oficjalnych zarezerwowanie dobrego stolika, wybór odpowiedniego menu, dyskretne uregulowanie rachunku, bywa trudniejsze niż prowadzenie interesów.

Zaprosz odpowiednio wcześniej. Kiedyś trzeba było wysłać list, dzisiaj wystarczy telefon. W dużych firmach obowiązek zaproszenia na biznesowy lunch lub obiad spoczywa na sekretarce, która telefonuje do sekretarki zapraszanej osoby. Ta przyjmuje wiadomość i po uzyskaniu akceptacji szefa przekazuje, także telefonicznie, odpowiedź. Wówczas wysłała się zazwyczaj pisemne zaproszenie, dla pamięci, na specjalnym blankiecie. Nie wymaga ono już potwierdzenia i odpowiedzi. Nawet przy braku wszelkiej ceremonialności obowiązują tygodniowy termin.

Wszystko jest znacznie prostsze przy mniej oficjalnych stosunkach. Zapraszający sam tele-

fonuje i bez pośrednictwa sekretarki proponuje termin i miejsce spotkania.

Wybór restauracji, rezerwacja stolika. Nigdy nie pytaj gości, gdzie chcą zjeść lunch. Podaj dwa miejsca do wyboru i proponuj restaurację, które

Poproś, by ktoś z personelu przywitał twoich gości i zaprowadził do stolika. Poleć, by podano aperitif i drobne przekąski. Unikniesz tych wszystkich niezręczności, przybyszając pięć minut przed terminem.

Wybór menu, zamawianie dań. Zdarsza się, że w chwili wybierania potraw goście nie chcą uczynić pierwszego kroku. Wahają się. Nie jest uprzejme wybieranie najdroższych dań i trzeba zachować powściągliwość, ale nie należy trzymać się przestarzałych zasad, która nakazywała zamawianie kurczaka i szarlotki, co dawało to pewność niewysokiego rachunku. Menu może sugerować gospodarz i często jest to najlepsze rozwiązanie. Czytaj kartę menu. „Specjalnością restauracji są szparagi i sandacze. Podają tu także wyborny comber zajączy”. To od razu pozwala się gościom zorientować, co do poziomu menu. Ale gdy go-

Bussines lunch

dobrze znasz. To pozwoli ci czuć się swobodnie, nie bez znaczenia jest też wiedza o poziomie obsługi, jakości kuchni i obowiązujących w wybranej restauracji procedurach czy formalnościach.

Pamiętaj, zjawiasz się wcześniej! Wprawdzie w dobrej restauracji nie stracisz swojego stolika, ale nie możesz dopuścić do sytuacji, kiedy twoi goście czekają na ciebie. Co jednak zrobić, gdy utkniesz się w korku ulicznym? Telefonuj natychmiast do szefa sali i uprzedź o spóźnieniu.

Telewizja

CZWARTEK 15 CZERWCA

■ TVP 1

6.00 Daleki dystans (s.) 6.55 Był taki dzień 15 czerwca 7.00 Transmisja misji św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 8.00 Niemcy - Polska - Mistrzostwa Świata Niemcy 2006 9.50 Andy Pandy - Trzy misie 10.00 Smaczne, telewizorki (film pol.) 11.35 Święty Jan Bosco (film włoski) 13.20 My, wy, oni 13.45 Święty Jan Bosco (film włoski) 15.30 Od przedszkola do Opola 16.00 Klan (s.) 16.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 16.50 Był taki dzień 15 czerwca 17.00 Teleexpress 17.20 Tajemnice Watykanu (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.05 Pogoda dla kierowców 20.10 Plebania (s.) 20.40 Szwecja - Paragwaj. Mistrzostwa Świata Niemcy 2006 22.55 Wiadomości mundialowe 23.10 Noc kibica. Mistrzostwa Świata Niemcy 2006 1.10 Głośniej od bomb (film pol.) 2.40 Był taki dzień 15 czerwca.

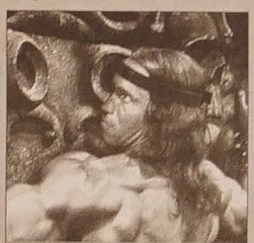
■ TVP 2

5.45 Lokatorzy (s.) 6.35 Wycieczka do Prowansji (film dok.) 7.05 Tristan i Izolda (film anim.) 8.30 Irlandzkie szczęście (film USA) 9.55 Matka Teresa, matka biednych (film włoski) 11.00 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Krynicki smak 11.30 Rzymskie wakacje (film USA) 13.30 Familiada (quiz) 14.00 Złotopolscy (s.) 14.35 Ekwador - Kostaryka. Mistrzostwa Świata Niemcy 2006 17.05 Na dobre i na złe (s.) 18.30 Panorama 19.00 Białoczerwoni 19.10 Dubidu (pr. rozryw.) 20.15 Legalna blondynka II (film USA) 22.00 Panorama 22.40 Prosto z serca (film

CONAN NISZCZYCIEL

135 min, USA 1994
Polsat, czwartek 15. 6. 2006, godz. 23.15

Reżyseria: Richard O. Fleischer
Występują: Arnold Schwarzenegger, Grace Jones, Wilt Chamberlain, Mako, Tracey Walter, Sarah Douglas i inni.

Zrealizowana w 1982 roku komiksowa baśń spod znaku miecza i magii. Conan barbarzyńca "zapewniła mało znanemu wówczas w świecie filmowym kulturyście z Austrii, Arnoldowi Schwarzeneggerowi, pozycję gwiazdora amerykańskiego kina. Podstępna i zła królowa Taramis omamia Conana obietnicą wskrzeszenia jego ukochanej Walerii i on godzi się na wszystkie warunki. Zanim więc Taramis spełni przysięgę, niespokonany wojownik musi towarzyszyć kłótniczej Jehnie w podróży do odległego zamku, gdzie jest ukryty tajemniczy klejnot mający magiczną moc. Conan rusza w pełną fascynujących i niebezpiecznych przygód drogę. W wyprawie uczestniczą jeszcze Malak i kapitan królewskiej straży Bombaata, który otrzymał od władcy rozkaz zabicia Conana, gdy misja zostanie już zakończona. Tymczasem w drodze przyłączają się do podróżników Akro i dzielna wojownicza Zula, którym Conan ratuje życie. Od tej pory stają się jego wiernymi druhmami. Gdy Conan poznaje straszną przepowiednię i dowiaduje się, że padł ofiarą podstępnej królowej, staje do walki ze złymi mocami, aby ocalić świat.

USA) 0.10 Zapłon (film USA) 1.45 W obronie prawa (film USA).

■ TV KATOWICE

6.35 Telekurier 7.00 Wierzę, wątpię, szukam 7.25 Książki z górnej półki 7.45 Aktualności flesz, pogoda 7.50 Cogito 8.05 Nasz reportaż 8.45 Salon - Prof. Władysław Bartoszewski 9.00 Śladami Świętej Rodziny 9.50 Było, nie minęło (mag.) 10.15 Nie tylko Tatry 10.43 Tunezja - Arabia Saudyjska. Mistrzostwa Świata Niemcy 2006 12.39 Piętnaście do Santiago de Compostela (film USA) 13.45 Skarby Ziemi Świętej - Konkurencja miast porty (film dok.) 14.15 Nie mogłem tu nie przybyć 14.35 Ogniem i mieczem (s.) 15.40 Skarby Ziemi Świętej - Góra Mojszesa 16.10 Reportaż Trójki 16.45 Aktualności 16.47 Karta z kalendarza 17.15 25 lat temu na Śląsku 17.50 Gramy dla was 18.00 Aktualności 18.40 Święteczna lista przebojów 19.10 Trzymaj formę 19.20 Uwaga weekend - Informator kulturalny 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Wierzę, wątpię, szukam 21.00 Chleba bożego powszedniego, daj nam dzisiaj 21.50 Aktualności 22.15 To jest temat 23.10 Faustyna (film dok.) 0.55 Chleba bożego powszedniego, daj nam dzisiaj.

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 7.05 Przygody Jackie Chana 7.35 Mały Książę (film ang.) 9.25 D.A.R.Y.L. (film USA) 11.35 Wojownicze żółwie Ninja II - Sekrety przeszłości (film USA) 13.25 Moja dziewczyna (film USA) 15.35 Miasteczko Black River (film USA) 17.30 Studio piłkarskich Mistrzostw Świata 18.00 Anglia - Trynidad i Tobago. Mistrzostwa Świata FIFA 2006 20.00 Wydarzenia 20.50 Płytki facet (film USA) 23.15 Conan niszczyciel (film USA) 1.30 Dziewięćtych w bikini (quiz) 3.30 Love TV 4.30 BoomBox (pr. muz.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 AZ-kwiz Junior 9.30 Cypr (dok.) 10.00 Wiadomości 10.50 Prawo na ławie oskarżonych (s.) 11.00 Wszystko party 11.35 Ogród to zabawa (mag.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Cwiczmy z TVC 14.00 Czy mnie zechcecie? 14.00 Wiadomości 14.05 Pod pokrywką (mag.) 14.30 „Slovácko sa nesúdí” (s.) 15.10 Bakalarska historia 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejskie przedszkole 16.30 Meduza (lista przeb.) 17.00 Sprawa dla reporterki (pr. publ.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy 18.30 Mieszkać - to sztuka (mag.) 18.50 Stop 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Przyjacieli gangstera (film fr.-wł.) 21.35 Światnie wyglądaś! (mag.) 22.05 Żyto (mag.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 22.55 Prognoza pogody, sport 23.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.10 Vlasta Redl (koncert) 0.00 Magazyn historyczny 0.30 Simpsonowie 0.50 AZ-kwiz 1.15 Kawiarenka wcześniej urodzonych 2.05 Antarktyda.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Praskie święto koszykówki 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.10 Ten nasz czeski charakter 12.40 Styl (mag.) 13.05 Historie żelaznej kurtyny (s. dok.) 13.20 Jaskiniowiec (s.) 13.40 Labirynt 14.10 Pomagajmy sobie 14.35 Cwiczmy z TVC 14.45 MŚ w piłce nożnej 2006: Ekwador - Kostaryka (transmisja) 17.00 Telewizyjny klub niestających (mag.) 17.30 Po-

radnik zdrowotny 17.40 Wiadomości w języku migowym 17.45 MŚ w piłce nożnej 2006: Anglia - Trynidad i Tobago (transmisja) 20.00 MRCz w rock'n'rollu (rep.) 20.20 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 20.35 Karel Poberoský (dok.) 20.45 MŚ w piłce nożnej 2006: Szwecja - Paragwaj (transmisja) 23.00 Klub filmowy: Nora (film irł.) 0.45 Wojna wg mediów (dok.) 1.45 Słowo święteczne 1.50 Magazyn religijny 2.10 Magazyn chrześcijański.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Stefanie (s.) 9.25 Miejsce zbrodni: Kwesta (film niem.) 11.15 To mordstwo, napisała (s.) 12.10 Terra Nostra (s.) 13.10 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 14.05 JAG (s.) 15.05 Andromeda (s.) 16.00 Gliniarz z dżungli (s.) 16.50 Właśnie teraz 17.00 Julie Lescaut (s.) 18.50 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przyszłoda w różnym ogrodzie (s.) 21.10 Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.05 Obywatelskie judo (pr. publ.) 22.40 Porwanie (film USA) 0.15 Hogo Fogo (pr. roz.) 1.10 Voyeur (dok. erot.) 2.45 Do-Re-Mi.

■ PRIMA

6.30 Roseanne (s.) 6.55 Taz-mania (s. anim.) 7.20 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.20 Nieposkromiona Lucia (s.) 9.20 Dziką kotkę (s.) 10.20 Prima jazda 11.20 Szczury wodne (s.) 12.20 E/R (s.) 13.20 Komisarz Rex (s.) 14.20 Hunter (s.) 15.30 M.A.S.H. (s.) 16.35 Big Ben (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Extra (mag.) 19.45 Prima twarz 19.55 Więzy rodzinne (s.) 21.10 Eva Blond (film niem.) 23.15 Mad Max (film austral.) 1.10 Zapytaj o przyszłość.

PIĄTEK 16 CZERWCA

■ TVP 1

6.00 O czym szumią drzewa 6.30 Gepetto (film USA) 7.55 Był taki dzień 16 czerwca 8.00 Wiadomości

NA ZACHODZIE BEZ ZMIAN

130 min, USA 1979

TVP 1, piątek 16. 6. 2006, godz. 20.15

Reżyseria: Delbert Mann
Występują: Richard Thomas, Ernest Borgnine, Donald Pleasence, Ian Holm, Patricia Neal i inni.

Paul Baumer zaciągnął się na ochotnika wraz ze swoimi przyjaciółmi ze szkoły. Upojeń naukami swojego pedagoga, Kantorka, pełni patriotycznych ideałów gimnazjalistów wyruszyli na front w obronie Vaterlandu. Nie zniechęciło ich szkolenie pod okiem surowego i mściwego kaprala Himmelstossa. W odróżnieniu od wojowniczych cywilów, rozprawiających o wojnie z dala od strzałów przy kufku piwa, młodzi mieli zakosztować walki. Ale rzeczywistość frontowa okazuje się koszmarem. Zawsąd niesie śmierć artyleria, pociski karabinowe, trujący gaz, choroby. Przez wiele miesięcy jedynymi towarzyszami żołnierzy w okopach są tuste, bo żerujące na trupach, szczury. Trwa przyjaźń, ale powoli oddzielają kolegi tonię, giną koledzy znajomi Paula. Film Delberta Manna jest drugą ekranizacją słynnej powieści Ericha Maria Remarque'a. Ta antywojenna powieść, prócz okropień wojny i ich piętna odcisniętego na młodych żołnierzach, ukazuje także braterstwo broni i niegasnącą przyjaźń.

8.14 Wyjście na zakupy 8.25 Karpył kontra groszki - Jaszczur (s.) 8.50 Jedynecka - Kraina słodkości 9.15 Papiрус - Filar Dżed (s.) 9.45 Zagrabany (film franc.) 10.00 Czas na zabawę - Diego w Brazylii (s.) 10.15 Nasza Ziemia - Komu potrzebna jest geologia? 10.45 Dżungla - Wśród koron drzew (film ang.) 11.10 Czas na spacer 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Plebania (s.) 13.00 Dom - Co ty tu robisz, człowieku? 14.25 Był taki dzień 16 czerwca 14.30 Wiadomości 14.45 Argentyna - Serbia i Czarnogóra. Mistrzostwa Świata Niemcy 2006 17.00 Teleexpress 17.20 Warto kochać 18.10 Program rozrywkowy 18.30 Sąsiedzi - Daleki krewny (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Na Zachodzie bez zmian (film USA) 22.25 Wiadomości mundialowe 22.45 Kickboxer (film USA) 0.20 Był taki dzień 16 czerwca 0.25 Noc kibica. Mistrzostwa Świata Niemcy 2006 - Skróty meczów 1.15 Sprawy rodzinne (s.) 2.40 Był taki dzień 16 czerwca.

■ TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.35 10 minut tylko dla siebie 6.50 Pierścień i róża (s.) 7.30 Od przedszkola do Opola 7.55 Przygód kilka wróbla Cwirka 8.10 Detektyw w sutannie (s.) 9.00 Nasz nowy dom (film USA) 10.30 Zaklinaczka dzieci (s.) 11.00 M jak miłość (s.) 11.55 Nurkując na Galapagos (film ang.) 12.45 Kumpel (film USA) 14.25 Familiada (quiz) 14.55 Dolina Kreatywna - Co słychać? 15.00 Spotkanie z balladą (s.) 16.20 Na dobre i na złe (s.) 17.15 Sekcja 998 17.40 Z Dwójką bezpiecznie! 18.55 Białoczerwoni 19.05 Stawka większa niż życie (s.) 20.05 Załóż się (pr. rozryw.) 22.20 Biznes 22.45 Wideoatak dorosłego człowieka (pr. muz.) 23.15 Wrogie intencje (film USA) 0.50 Tajne akcje CIA (film USA).

■ TV KATOWICE

6.25 Bądź zdrow! 6.45 Skarby Ziemi Świętej 7.50 25 lat temu na Śląsku 8.00 Trójka tam była 8.45 Szwecja - Paragwaj. Mistrzostwa Świata Niemcy 2006 10.55 Dawni mieszkańcy Vacu (film węg.) 11.45 Bądź zdrow! 12.10 Telenowyny 12.35 Macierzyni w świecie zwierząt (film dok.) 13.45 Maszyna czasu - Ogrzewanie i architektura (s.) 14.15 To jest temat 14.35 Ogniem i mieczem (s.) 15.45 Smaki, które podbiły świat (s.) 16.10 Niezła jazda 16.45 Aktualności 16.47 Karta z kalendarza 16.50 Magazyn kulturalny 17.15 Pomysł na weekend 17.50 Kronika miejska Zabrze 18.00 Aktualności 18.30 Polska - Grecja. Mistrzostwa Świata - mecz rewanżowy play-off 20.00 Lecha Majewskiego podróże w głąb siebie 21.00 Wilcze dziecko (film pol.) 21.50 Aktualności 22.15 To jest temat 23.05 Uwierz w dokument (s.) 0.00 Marynia (film pol.).

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! 6.45 TV market 7.00 Adam i Ewa (s.) 7.30 B-Daman (s.) 8.00 Liga Mistrzów Śmiechu 8.45 Gra w ciemno (pr. rozryw.) 9.45 Dom nie do poznania (s.) 10.45 Quizmania 12.00 Daleko od noszy (s.) 12.30 Zmiana żon 14.30 Program kabaretowy 14.45 Z Bożeną Dyklem na ostrzu noża 15.15 Exclusive (mag.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.30 Gra w ciemno 17.30 Studio piłkarskie Mistrzostw Świata 18.00 Holandia - Wybrzeże Kości Słoniowej. Mistrzostwa Świata FIFA 2006 20.00 Wydarzenia 20.30 Studio piłkarskie Mistrzostw Świata 21.00 Meksyk - Angola. Mistrzostwa Świata FIFA 2006 23.20 Elite Model Look 2006 0.20 Nieustraszeni 1.20 Biznes Wydarzenia 1.45 Dziewczyny w bikini (quiz) 3.45 Love TV.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Wsze-

dzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 9.15 Ranczo pod Zieloną Siódemką (s.) 9.40 „Pakarna” (s. anim.) 10.00 Wiadomości 10.05 Rozbitkowie (film TV) 11.20 Film o filmie Opowieści z Narnii 11.35 Czarne owce (pr. publ.) 12.00 Wiadomości 12.30 Kolory życia (mag.) 13.30 Bananowe rybki (talk show) 14.00 Wiadomości 14.05 Nasza wieś (mag.) 14.25 Program dla miłośników muzyki detekt 15.00 13. komnata Tani Fischerevej 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 „Tykado” 16.35 Niefortunna czarownica (s.) 17.00 Styl (mag.) 17.25 Informacje o programach TVC 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy 18.30 Nie wahaj się i kręć! (pr. roz.) 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Przygody kryminalisty (s.) 20.55 13. komnata Pavla Vitka 21.30 Talk show Jana Krausa 22.20 Informacje o programach TVC 22.30 Wydarzenia, komentarze 22.55 Prognoza pogody, sport 23.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.10 Mrok nad L.A. (film USA) 1.05 Pod pokrywką 1.25 Ogród to zabawa 1.55 Simpsonowie 2.20 AZ-kwiz.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.35 Na tropie (mag. krym.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Kultura w regionach 12.30 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 12.45 Klocki (dla dzieci) 12.55 Strach ma wielkie oczy (bajka) 14.15 Meduza (lista przeb.) 14.45 MŚ w piłce nożnej 2006: Argentyna - Serbia i Czarna Góra (transmisja) 17.00 Spostrzeżenia z zagranicy 17.15 Babilon (mag.) 17.40 Wiadomości w języku migowym 17.45 MŚ w piłce nożnej 2006: Holandia - Wybrzeże Kości Słoniowej (transmisja) 20.00 Cudowna planeta: Lewoś i ryś wracają (s. dok.) 20.45 MŚ w piłce nożnej 2006: Meksyk - Angola (transmisja) 23.00 Gorączka piątkowej nocy: Latający cyrk Monty Pythona 23.30 Czerwony karcel (s.) 23.55 Gorączka piątkowej nocy 1.20 Marvin Gaye: Portret (dok.) 2.20 Uści nad Labem 1947 (dok.).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Stefanie (s.) 9.20 Miłość za drugim podcięciem (film niem.) 11.05 Wyprowadź królestwa gadów (s. dok.) 11.35 To mordstwo, napisała (s.) 12.30 Terra Nostra (s.) 13.30 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 14.20 JAG (s.) 15.15 Andromeda (s.) 16.05 Gliniarz z dżungli (s.) 16.55 Właśnie teraz 17.05 Julie Lescaut (s.) 18.50 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Crossfire Trail (film USA) 21.50 „Praski” (mag.) 22.30 Osadzone (film USA) 0.30 Prawo i bezprawie (s.) 1.15 Miejsce zbrodni Hamburg (film niem.) 2.40 „Praski” (mag.).

■ PRIMA

6.30 Roseanne (s.) 6.55 Taz-mania (s. anim.) 7.20 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.20 Nieposkromiona Lucia (s.) 9.20 Dziką kotkę (s.) 10.25 Prima jazda 11.20 Szczury wodne (s.) 12.20 E/R (s.) 13.20 Komisarz Rex 12.20 E/R (s.) 13.20 Komisarz Rex 13.20 Hunter (s.) 15.30 M.A.S.H. (s.) 16.35 Big Ben (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Extra (mag.) 19.45 Prima twarz 19.55 Wiadomości 20.00 Wydarzenia 20.30 Studio piłkarskie Mistrzostw Świata 21.00 Meksyk - Angola. Mistrzostwa Świata FIFA 2006 23.20 Elite Model Look 2006 0.20 Nieustraszeni 1.20 Biznes Wydarzenia 1.45 Dziewczyny w bikini (quiz) 3.45 Love TV.

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Czarodziejskie przedszkole 9.00 Wsze-

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

Kronika Rodzinna

Dnia 16 czerwca 2006 obchodzi piękny jubileusz życiowy 70 lat

pan **WŁADYSŁAW PILCH**
z Orłowej Lutyni.

Dużo zdrowia, szczęścia oraz pomyślności życzy żona i córka z rodziną. Do życzeń dołączają się Marysia i Odonia z Iwetą.

RK-088

Odeszłał bezpowrotnie,
ale w sercu mym żyjesz.

Dnia 12. 6. 2006 minęła 3. rocznica śmierci mej Nieodżałowanej Żony

śp. **MARIU BADURĄ**
z Trzyńca.

Z miłością i żalem wspominam mąż i najbliżsi.

GL-285

Odeszłał prawie trzy lata temu, a nadal nam trudno...
jesteś w naszych sercach bez względu na wszystko...

Nasza Najdroższa Mamusia,
Babcia, Prababcia, Siostra,
Teściowa i Ciocia

śp. **ZOFIA SZELIGOWĄ**
ze Skrzeczonia

...już Cię tu nie ma, a jednak jesteś...
Najbliżsi

GL-105

Dnia 13. 6. 2006 minęła 50. rocznica tragicznej śmierci naszego Kochanego Ojca

śp. **JÓZEFA NENDZY**
z Szumbarku.

O chwilę wspomnień proszą córki Liba i Pawełka z rodzinami.

GL-283

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Fimfarum 2 (15, 16, godz. 15.30); V-jak Vendetu (15, 16, godz. 20.15); X-Men3: Ostatni bastion (15, 16, godz. 17.45); **Reflex:** Nagi instykt (15, 16, godz. 17.00, 20.00); **Ex:** Tajemnica Brokeback mountain (15, 16, godz. 19.00); **Kino letnie:** Raffia (15, 16, godz. 21.30); **TRZYNIEC - Kosmos:** Plan doskonały (15, 16, godz. 17.30); Casanova (15, 16, godz. 20.00); **HAWIERZÓW - Centrum:** Kurczak Mały (15, 16, godz. 15.30); „Wszystkiego najlepszego” (15, 16, godz. 17.45, 20.00); **CZ. CIESZYN - Central:** 4 rzeczy (16, godz. 17.00); Doo Wop (16, godz. 17.00); Śniadanie na Pluto (15, 16, godz. 18.30); **CIESZYN - Piast:** Reżyserzy Światowego Kina - Clint Eastwood (15, 16, godz. 18.00); Dzanga (15, 16, godz. 16.00); Asterix i Wikingowie (16, godz. 16.30); Serce nie śluga (16, godz. 18.00); Mission: Impossible II (16, godz. 20.00, 22.15).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, czw: 18.00, TVC 2, pt: 7.30.
POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzciniec 105,3 m, po-pt: 19.00, nie: 18.30.

Co w terenie

RADA REDAKCYJNA „Kalendarza Śląskiego 2007” - zaprasza do udziału w opracowaniach części tekstowej tej publikacji. Prosimy szczególnie o przyczynki związane z przyszlachetnym jubileuszem 60-lecia PKKO. Miłe widziane są również prace na tematy regionalne. Teksty w postaci maszynopisu lub dyskiecie komputerowej z ew. częścią obrazkową, podając dane personalne autora, prosimy wysłać do 31. 8. br. pod adres: ZG PKKO ul. Stęśliński 28, 737 01 Český Tešín.

GL-284

GL-278

Z żalem w sercu oznajmiamy wszystkim przyjaciołom oraz znajomym, iż w dniu 19. 6. 2006 o godz. 15.00 w Lutyni Dolnej na zawsze pożegnamy Ojca, Dziadka, Pradziadka, Wujka, Sasiada, Kolegę

pana **EDWINA BOGOCZĄ**

Nasz Drogi Zmarły mieszkał w Orłowej Lutyni, zmarł w wieku 74 lat.

Obdarowywał miłością i pomagał, nie tylko swojej rodzinie, ale wszystkim bliskim. Swoimi zasadami, pracowitością, stał się dla nas wzorem, wsparciem, promieniem słońca. Na zawsze pozostanie w naszych sercach. Zasmucona rodzina.

GL-282

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 13. 6. 2006 zmarł w wieku 76 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Szwagier i Wujek

śp. **BRUNO DANIEL**

zamieszkały w Karwinie Mizerowie. Pogrzeb Drogi Zmarłego odbędzie się w piątek dnia 16. 6. 2006 o godz. 12.30 z sali obrzędów pogrzebowych w Karwinie Mizerowie. W smutku pogrążona rodzina.

GL-106

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu zgonu

OJCA

pani Wandzie Parzykowej
składa AD SERVIS, Czeski Cieszyń.

AD-095

V POSIEDZENIE RADY PRZEDSTAWICIELI KP - zapraszamy wszystkich członków Rady Przed-

stawicieli na kolejne posiedzenie Rady Przedstawicieli Kongresu Polaków w RC w czwartek 22. 6. o godz. 16 do siedziby Kongresu Polaków, Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyń.

SUCHA GÓRNA - PSP i MSz zapraszają w sobotę 17. 6. o godz. 14.00 na festyn szkolny koło remizy strażackiej. W programie występ dzieci szkoły i przedszkola oraz ZPIT „Suszanie”.
OLBRACHCIE - PSP i MSz zapraszają w niedzielę 18. 6. o godz. 15.00 na festyn szkolny na Zamoście.

ORŁOWA MIASTO I ŁĄŻY - Uwaga uczestnicy wycieczki do Tarnowskich Gór. Odjazd w sobotę 17. 6. o godz. 6.30 od poczty w Orłowej Lutyni po trasie szpital, STS, Dwie granice, Obroki, świetlica MK Orłowa Zimny Dół w kierunku Bogumina.

BŁĘDOWICE - MSz i PSP Hawierzów Błędowice zapraszają na festyn ogrodowy 17. 6. od godz. 15.00 do Domu PKZO w Błędowicach. W programie występ dzieci przedszkola i szkoły, „Mali Błędowianie” oraz „Błędowianie”.

CIERLICKO - MSz i PKZO Centrum zapraszają na festyn ogrodowy w piątek 16. 6. o godz. 15.00 do ogrodu szkolnego.

KARWINA FRYSZTAT - MSz i przedszkola zapraszają na festyn ogrodowy

DOMY RODZINNE - SPRZEDAŻ

Dom rodzinny w Trzcinie Łyżbach, 5+1, podpiwniczony, parcela ok. 22 a, sieć inż. Cena do negocjacji 1 850 tys. Kč. 777 077 277.

Dom rodzinny w Trzcinie, ul. Rydkowa, po całkowitej rekonstrukcji, odpowiedni do celów komercyjnych. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Dom rodzinny w Trzcinie, ul. Rydkowa, 5+1, podpiwniczony, sieć inż., po rekonstrukcji, odpowiednio jako siedziba firmy. Cena do uzgodnienia. 777 074 552.

Dom rodzinny w Ropicy, garaż, parcela ok. 12 a, studnia, utwardzony ogród, dobry dojazd. Cena do negocjacji 1 600 tys. Kč. 777 074 552.

Chatka ogrodowa z parcelą ok. 14 a w Trzcinie Podliskiej, ładne miejsce. Cena do negocjacji 600 tys. Kč. 777 074 552.

GARAŻE - SPRZEDAŻ
Garaż w Trzcinie Borku. Cena do negocjacji 80 tys. Kč. 777 074 552.

Garaż w Cz. Cieszynie, ul. Młkarska. Cena 105 tys. Kč. 777 074 552.

OBIEKTY KOMERCYJNE
Obiekt komercyjny z parcelą w Cz. Cieszynie - Zakłady G., sutereny ok. 140 m², parter z wystawą sklepową ok. 270 m², dobry dojazd, parking, rampa. Możliwość wydzielenia części obiektu, według umowy. Czynsz do uzgodnienia. 777 077 277.

CZ. CIESZYŃ, ul. Stefanikowa, wynajęcie obiektów komercyjnych na 1. piętrze, ok. 20 m². Czynsz do uzgodnienia. 777 074 552.

PARCELE
Ofertujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów: Wiosłopol, Kobylów, Wędrzyna (1800 m², gaz, woda, el. na miejscu), Trzciniec Podlesie. 606 757 577.

MIESZKANIA - OFERTY
Mieszkanie 1+1, Cz. Cieszyń Centrum. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie 1+1+balkon, Hawierzów Podlesie, pralkobki, okna z PCV. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie własności, 3+1, Cz. Cieszyń, ul. Rydkowa, po rekonstrukcji. Cena 720 tys. Kč. 777 077 277.

Mieszkanie 4+1+balkon, Cz. Cieszyń, ul. Okružní, pralkobki. Cena do uzgodnienia. 777 077 277.

Mieszkanie własności, 4+1+balkon, Cz. Cieszyń, ul. Polní, po rekonstrukcji. Cena do negocjacji 625 tys. Kč. 777 074 552.

Dla Klienta z gotówką poszukujemy mieszkania w Cz. Cieszynie centrum. 777 077 277.

Potrzebujemy państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. Czekamy na oferty.

Ofertuje:

Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277

CZERNEK

GL-011

Perła w beskidzkiej koronie

Ciąg dalszy ze str. 1

Przybyło chyba dwudziestu starszych nauczycieli i ani jeden z nich nie powstrzymał łzy w oku! Ich wzruszenie to bynajmniej nie był tylko efekt przywiązania do tej szkoły, ale przede wszystkim ogromnego wrażenia, jakie wywołują nowoczesne, na swój sposób przytulne i jednocześnie funkcjonalne wnętrza.

Podobnie reagowali sami uczniowie: - Kiedy dziewięcioklasiści przyszli tu pomagać w pracach porządkowych, to zarówno najlepsi z nich, jak i ci gorsi, stawali przede mną i mówili: Panie dyrektorze, my byśmy chcieli powtarzać dziewiątą klasę, ponieważ tu jest tak ładnie, a nas to ominięło.

Natomiast pierwszoklasiści, których zapisy niedawno się tu odbywały, wybrali najpiękniejszą klasę i pytali, czy mogą przyprowadzić kolegów z ulicy, żeby zobaczyli, do jakiej szkoły będą chodzili.

Remont i rekonstrukcja zostały przeprowadzone kosztem 80 mln Kč. Zainwestowane pieniądze na pewno nie zostały zmarnowane. Koncepcja architektoniczna, wystrój wnętrz, bogate wyposażenie sprawiają ogromne wrażenie. Będzie się można o tym przekonać podczas Dnia Otwartego, który przebiegnie już w najbliższą sobotę, 17 bm. Początek o godz. 10.30. Organizatorzy zapraszają później na okazały festyn do Łaski Miejskiej.

W połowie kwietnia otwarto PKZO im. H. Sienkiewicza. W najbliższą sobotę w placówce tej odbędzie się Dzień Otwarty.

17. 6. o godz. 14.00, który odbędzie się koło Domu PKZO i szkoły. W programie występ dzieci przedszkola i szkoły, gry i zabawy. Gra zespół „Sonata”.
CZ. CIESZYŃ - MK PKZO Park A. Sikory, zaprasza wszystkich członków i sympatyków Koła na uroczyste otwarcie nowej salki przy ulicy Tovární 23 w Cz. Cieszynie w piątek 16. 6. o godz. 18.00. Zapewniony występ młodzieży szkolnej, smaczny bufet.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na smażenie jajecznic 15. 6. o godz. 15.00 do ogrodu restauracji „Pamol” w Olbrachcicach.
PITTS „BŚ” - informuje, że odjeżdża na wycieczkę 17. 6. na Przełęcz Krowiarki, Okraglice jest o godz. 5.15 z Karwiny, 5.45 z Cz. Cieszyna. Zabrać paszport. Informacje tel. 732 175 618, 596 311 685.

▲ zaprasza 20. 6. na wycieczkę krajoznawczą na Helfstzyn i do Teplu u Hranic. Odjazd pociągami w kierunku Przerowa do Lipnika n. Beczwą; z Mostów 4.50, Bystrzycy 5.07; Cz. Cieszyna 5.28 i Karwiny 5.48. Z Olbrachcic 5.27 w kierunku Ostrawy.

KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW - zaprasza na spacer po Cisownicy. Odjazd autobusu w czwartek 22. 6. 2006 o godz. 9.10 z przystanku koło Celmę -Cieszyń. Koszt biletów 10 zł.

WĘDRZYNA - MSz, PSP i przedszkole w Wędrzynie zapraszają na festyn w sobotę 17. 6. o godz. 14.00 do parku gminnego.

Oferty

ZE WZGLĘDÓW ZDROWOTNYCH sprzedam krowę rasy bialo-czerwonej, po drugim cielieniu, 4 miesiące cielna, bardzo dobrą dojkę. Blizsze inf. pod nr. tel. 596 520 982. GL-281

PSP ORŁOWA LUTYNIA poszukuje od 1. 9. 2006 nauczyciela na pierw-

szy stopień. Witana znajomość języka czeskiego i angielskiego. Kontakt. 596 520 384. GL-287

Co za Olzą

GALERIA MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, ul. Regera 6: wystawa „Cieszyń przed stu laty - manewry cesarskie 1906”. Otwarte wt, czw, so, nie: 10-14; śr, pt: 12-16.

Wystawy

OŚRODEK DOKUMENTACYJNY Kongresu Polaków w RC, Komenského 4, Cz. Cieszyń: do 25. 8. wystawa „Harcistrz Leon Szeja (1903-1966)” z okazji 40. rocznicy śmierci. Otwarte po-pt: 8-15.

GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO, Wielka Galeria: do 25. 6. wystawa Oldřicha Kodeša - wybór z twórczości. Otwarte po-pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.

SALA WYSTAW MUSAION, Hawierzów, Dělňnická 14: do 10. 9. wystawa „Kwiaty ogrodowe w lustrze cieszyńskiego haftu”. Otwarte wt-pt: 8-16, so-nie: 13-17.

SALA MÁNEŠA, DK Karwina: do 30. 6. wystawa „Artyści Czech i Moraw w zbiorach Sali Máneša”. Otwarte wt, pt: 9-17; so: 10-18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszynie, Hlavní tř. 3: ekspozycja stała „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”; do 31. 12. wystawa „Prochaskowa drukarnia, zał. 1806”. Otwarte wt-pt: 8-16; so-nie: 13-17.

▲ **PARK ARCHEO, Podobora:** W dni robocze termin odwiedzin trzeba uzgodnić z pracownikami muzeum pod nr. tel. 558 711 866 lub e-mail: program@muzeumct.cz, w weekendy można przyjeżdżać bezpośrednio. Otwarte do 31. 10. wt-nie: 9-16.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyń;
w godz. 8.00-16.00 w biurowej firmy AD SERVIS, ul. Stęśliński 18, Czeski Cieszyń;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztalce (przy rynku);
e-mail: ogloszenia@losludu.cz.

Rychwałd walczy do końca

Jeszcze tylko jedna kolejka dzieli zespoły z niższych klas piłkarskich od końca sezonu. W I A klasie rywalizacja ograniczyła się już tylko do walki o utrzymanie szóstoligowej przynależności, w której uczestniczy też Slawoj Rychwałd. Podopieczni trenera Romana Kaizara pokonali w miniony weekend 4:0 Stare Miasto i w ostatniej kolejce muszą wygrać w Hodsławicach, licząc zarazem na to, że Dobra przegra z Liskowcem. Do I B klasy spadają dwie drużyny, na kolejke przed końcem w strefie spadkowej znajduje się Rychwałd i Pietwałd na Morawach.

● **SI RYCHWAŁD - STARE MIASTO** 4:0 (2:0). Bramki: Drozd, Musil, Havranek, Sędziowski. W. 100. Gospodarze po zwycięstwie z Bystrycą wykrzesali jeszcze isierkę nadziei na uratowanie szóstoligowej skóry. Ostatni zespół tabeli rozmontował Bystrycę już w pierwszej połowie i to w przeciągu dziesięciu minut. ● **OBROŃCYNIE** upłynowi rosyjskich napastników, grałszy ponownie słabo - stwierdził trener Bystrzycy Radek Morcinek. W przyszłym sezonie zapykają się w Bystrzycy spore zmiany kadrowe. ● **BYSTRZYCA**: Cymorek (55, Stankiewicz), Jakus, Hyrtus (65, Stankiewicz), Štverák, Kušník, Komár, Faruga - Delina, Stokosz. ● **DOBRA - SKRZECZON** 1:0 (0:0). Bramka: 58. Veľčový. Sędziowski. Rozboud. W. 55. Przegrana Rapidu z Dobrą z pewnością nie ucieszyła piłkarzy Rychwałdu, warto jednak podkreślić, że skrzeczoni nie postrakowali tego meczu ulgowo. Sukces święcił niestety antyfutbol w wy-

konaniu gospodarzy, którzy po stracie golu na 1:0 zabarykadowali się w obronie. Od 65. minuty Dobra dogrywała spotkanie w wyjątkowo ograniczonej liczbie piłkarzy, co przyczyniło się do wybijania piłki na oślep, było jak najdalej od własnej bramki. SKRZECZON: Maslak - Duda, Jan Kvičala, Pluta, Jiří Kubíník - Bayer, Motloch, Jaroslav Kubíník, Jiří Kvičala (40. Malcháček) - Nováček, Vytisk. ● **STONAWA - BRUSZPIEK** 1:1 (1:0). Bramki: 44. 1. 50. Franc - 63. Poláček. Sędziowski. W. 100. Tak stonawianie, jak i piłkarze Bruszpierki mogą grać na koniec sezonu, co przełożyło się też na niezły poziom spotkania. Hyszczyński obaj sławny napastnicy. W 44. minucie Franc wykiwał całą obronę włącznie z bramkarzem, a po przewrocie głową podał asyła na 2:0. Goście obniżyli i trawolnego, ale ostatnie słowo należało do Stonawy. Bramkarz Janovský asylozyl Francu, a ten w czystej postawie kropkę na I. STONAWA: Janovský - Bystron, Janáček, Kulač, Szczygiel - Petruša (84. M. Mazur), Vodač, Dluhoš, Hawlašek - Franc (87. L. Mazur), Frail. Lokaty: 1. Hawszewów 62, 2. Cieladna 50, 3. Raszkiwice 47, 5. Stonawa 42, 7. Skrzeczon 34, 11. Bystrzyca 24, 12. Dobra 22, 13. Rychwałd 21, 14. Pietwałd n. M. 20 pkt.

JANUSZ BITTMA

Małe rysie stały się chlubą ostrawskiego zoo.

Cenny przychówek

OSTRAWA (wak) - Od lutego w ostrawskim zoo niemal co tydzień przychodzi na świat jakieś młode zwierzę. Jako pierwsze na świat przyszły kózki kameruńskie, jelenki milu oraz strusia emu. Są też młode sarny z gatunku „wietnamska sika”, dwa dwugarbowe wielbłądy, małpka patas oraz lemury katta. Ostatni nabytek to dwa kanadyjskie rysie, które urodziły się w połowie maja. Ostrawskie zoo jest jedynym w RC, które zajmuje się ich hodowlą. Od roku 1998 urodziło się tam dwadzieścia tych drapieżników.

Thumnie spacerują już nad stawem młode gęsi, bażanty i kaczki - kolorowe mandarynki i karolinki. Sporo wykluło się papug i puchaczy. Najlepiej jednak widać lato w „małym zoo” z udomowionymi zwierzętami - gęsi-

mi, kózkami, królikami. Dzieci mogą tutaj wejść do środka, bawić się, głaskać i dotykać zwierzęta. Zabawa ta jest całkiem bezpieczna.

Odwiedzający zoo mogą pomyśleć o „adopcji” jego mieszkańców (niekoniecznie młodych). Darczyńcy mogą liczyć na bezpłatny wstęp do ogrodu i wizytówkę na klatce „zaadoptowanego” zwierzęcia. To swoista reklama i zadośćuczynienie dla ludzi, którzy świadczą zwierzętom bezinteresowną pomoc.

Aby zostać sponsorem, wystarczy wypełnić specjalną deklarację, która jest do odebrania w dziale dydaktycznym zoo (tel. 596 241 269).

W czerwcu ogród zoologiczny otwarty jest w godzinach 9-19 (kasy zamykane są godzinę wcześniej).

Rowerem pod Gańczorkę

CZ. CIESZYN/JABLONKOW (kor) - ZG PZKO, Jablonkowski MK PZKO oraz władze polskiej Trójki przygotowują już szósty Rajd „Rowerem do źródeł Olzy pod Gańczorką”. Odbędzie się on w sobotę 24 czerwca.

„Rowerzyści wyruszą ponownie z Jablonkowskiego Łasku Miejskiego, gdzie o godz. 9.00 odbędzie się rejestracja uczestników. Pod Gańczorkę powinni dotrzeć ok. godz. 11.30, a godzinie spotkanie przy źródłach Olzy rozpocznie się o 12.00. - Trochę odpoczniemy, zaśpiewamy, a później wyruszymy na skromny obiad do ośrodka „Zaolziańska” - powiedział nam główny organizator rajdu, Władysław Kristen.

Granice rowerzyści przekroczą ponownie na Olzie w osadzie Lysk. Podczas poprzednich 5 edycji rajdu trzeba było prosić o specjalne zezwolenie. W tym roku most przekształcono w oficjalne przejście turystyczne dla cyklistów i pieszych. - Byliśmy prekursorem tego przejścia - pochwilił się Kristen.

Każdy z uczestników rowerowej imprezy powinien się ubezpieczyć we własnym zakresie, a dzieci mogą wyruszyć na trasę wyłącznie pod opieką rodziców. - Nasz rajd to nie wyścig, ale przyjemna impreza. Liczymy zatem na liczny udział rodzin z dziećmi - dodał Kristen.

Beretowe szaleństwo

SKOCZOW/CIESZYN (kor) - Tegorocznym 39. Dniom Skoczowa, które odbyły się w ub. sobotę na skoczowskim rynku, towarzyszyły mistrzostwa w... rzucie beretem z antenki. Po raz pierwszy miały one rangę Mistrzostw Polski, a zarazem charakter międzynarodowy, gdyż organizatorzy zaprosili na nie zawodników z miast

partnerstwa z Niemiec, RC oraz Słowacji. W beretowych zawodach zwyciężył ponownie Józef Adamik z Ochab, który rzucił beretem na odległość 27,8 m (przed rokiem jego beret poszybował aż na 37,2 m). Na drugim miejscu uplasował się dziennikarz „Dziennika Zachodniego” Wojciech Trzcianka z wynikiem 24,45 m.

Sport ponad granicami

JABLONKOW (kor) - Miasto otrzymało dotację z unijnego programu Interreg IIIA na projekt pn. „Sport bez granic”. Chodzi o cykl imprez sportowych, organizowanych wspólnie z gminą Istebna.

Dotychczas w ramach projektu odbył się w maju Memoriał Karola Skotkowskiego - bieg ulicami miasta z udziałem zawodników z RC, Polski i Słowacji. We wtorek natomiast zorganizowano zawody rowerowe dla przedszkolaków. Na parkingu przy nowym budynku ratusza siły zmierzyli przedszkolacy z miejscowego polskiego przedszkola i obu czeskich oraz dzieci z Istebnej. Zwyciężył Patrik Si-

kora przed Anetą Przepiorową (oboje z Jablonkowskich czeskich przedszkolaków) i Dawidem Burym (Istebna).

- Dzieciom z Istebnej i ich rodzicom impreza bardzo się podobała i Istebniacy zapewnili nas, że chętnie przyjadą do nas także za rok. Być może zrodzi się w Jablonkowie nowa tradycja - powiedziała nam Lucyna Tomek z wydziału kultury i edukacji ratusza.

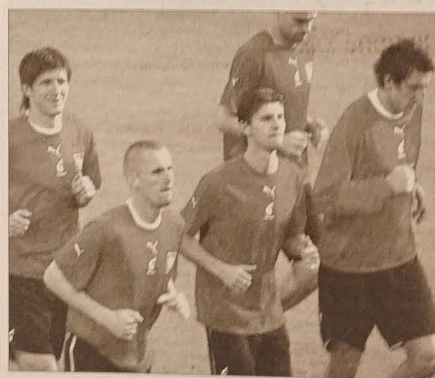
Kolejną imprez w ramach projektu „Sport bez granic” odbędzie się w najbliższą niedzielę. Będzie to turniej piłkarski pn. „Rodzinna piłka”, w której udział zapowiedzieli już dwie rodziny z Istebnej.

Ala heca!

Rozprawa sądowa. Sędzia pyta:

- Czyżby oskarżony ukrodo do auto?
- Boch sie nie chciol spóznit do roboty.
- Autobusum sie pojechać nie dalo?
- Ni.
- Czyżby?
- Bo na autobus ni móm prawa jazdy.

Podczas rozprawy rozwodowej sędzi na do Karla: - Pana żona, po zapoznaniu sie ze zdaniem adwokata, propónuje zgode i utrzymaniu małżeństwa. Co pan na to? - Mie sie zdo, wysoki sędzie, że to za wysoko kara.

DOBRA MINA DO ZŁEJ GRY. Wyraźnie w dobrych nastrojach prezentowali się na śródomowym treningu piłkarze polskiej reprezentacji, biorący udział w mistrzostwach świata. Wczoraj po zamknięciu numeru „biało-czerwoni” w meczu ostatniej szansy zmierzili się z reprezentacją Niemiec.

(Jb)

port Polski

■ **RADWAŃSKA ZAGRA W WIMBLEDONIE Z „BZIKĄ KARTĄ”**. Dwie Polki zagrają w turnieju głównym gry pojedynczej Wimbledonu, wielkoszlemowego turnieju tenisowego. Obok Marty Domachowskiej zobaczymy w nim Agnieszkę Radwańską. 17-letnia krakowianka, która przed rokiem wygrała w Londynie turniej juniorek, otrzymała od organizatorów „dziką kartę”. - Na pewno pomógł mi ostatni udany występ w Paryżu - powiedziała Radwańska w „Przeglądzie Sportowym”. Polka na kortach Roland Garrosa zwyciężyła w grze pojedynczej juniorek, a w deblu doszła do finału. Tegoroczny Wimbledon rozpocznie się 26 czerwca na kortach przy Church Road. ■ **DLA SZCZEPIONIŚCIÓW JUTRO NAJWAŻNIEJSZY MECZ SEZONU**. - Jutrzejszy rewanżowy mecz barażowy o udział w finałach mistrzostw świata z Grecją to najważ-

No słychać?

■ **WĘDRYŃA ŚWIĘTUJE AWANS**. Piłkarze Wędryni mogą fetować awans do I A klasy, bowiem po zwycięstwie 5:1 z Wierzniewicami w przedostatniej kolejce rozgrywek I B klasy grupy C zdołali już zwyciężyć swoją przewagę nad drugą w tabeli Lutynią Dolną. W powiecie karwińskim awans wywalczyli piłkarze Głuchych Błędowic, w najniższej klasie rozgrywek powiatu F-M ostro finiszując Miłków. Wyniki przedostatniej kolejki I B klasy - grupy C: Wierzniewice - Wędrynia 1:5, Lutynia D - Gródek 1:2, Sedliszcze - Żuków 6:4, Śmiłowice - Dątynie D. 1:0, Jablonków - MKP Karwia B 1:1, Nydek - Sucha G. 4:1, Orłowa B - Niebory 1:0. Lokaty: 1. Wędrynia 62, 2. Lutynia D. 56, 3. Śmiłowice 42, 12. Wierzniewice 27, 13. Żuków G. 20, 14. Karwia B 14 pkt. **MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO**: 1. Piotrowice - Sł. Pietwałd 3:2, Bogusław - Zabłocie 1:3, Śn. Orłowa - Cierlicko 2:1, F. Orłowa - Bogusław 3:4, L. Łaki - B. Rychwałd 3:4. Lokaty: 1. Błędowice 61, 2. Sł. Pietwałd 57, 3. Śn. Wierzniewice 55, 4. Karwia B 44 pkt. **ROZGRYWKI POWIATU F-M**: Miłków - Toszonowice 2:1. Lokaty: 1. Palkowice 65, 2. Prypyty 52, 3. B. Rychwałd 51 pkt.

niejsze spotkanie sezonu - ocenia trener reprezentacji karzy rzezyżnych Bogdan Wenta, który zapowiada wielkie zwycięstwo i awans do MS. - Zagrał i obserwuję dzielnie, na co stał Gródek. Są silni, świetnie podawają, graczy występuję w ligach niemieckiej, szwajcarskiej, hiszpańskiej. Ale niezmierz nas nie zaskoczył. Mamy jeden dzień do meczu i czas, żeby błędy poprawić. Będzie na publiczność, chciałbym, żeby hala się wypełniła. Żeby widzowie dali nam dodatkową adrenalinę i poczuli szalonego. Rewanżowy mecz barażowy o udział w turnieju finałowym MŚ piłkarzy rozpocznie się 12 lipca o 4.00 w Niemczech i odbędzie się jutro w piątek w hali „Orbita”. Początek o godz. 18.30. W pierwszym spotkaniu, rozegranym w sobotę w Górze, Polacy ulegli gospodarzom 2:2.